

SkogsÄgaren

Skogsvårdsföreningen Österbottens medlemstidning 2/2022 • Maj

**Välkommen till
Skogsgläntan!**
– nytt nätverk för kvinnor
med intresse för skog

s. 9

Entreprenör och musiker

s. 3

Skogens livscykel

s. 16

METSO- och Helmi-programmen

TACK TILL PERSONALEN FÖR GOTT ARBETE!

Bästa skogsägare. Det är oroliga tider i Europa. Ingen hade väl trott att fullskaligt krig utkämpas i vår närhet i dessa upplysningens tider. Men så är nu fallet och det inverkar på olika sätt

För vår näring betyder det större efterfrågan på virke och i första hand massaved. En stor del av den massaråvara som Finlands skogsindustri använder kommer från vår östra granne och skall ersättas med annan råvara. Cirka 10 miljoner m³ är det fråga om som hamnat inom ramen för sanktioner och importstoppet, där hälften är björkmassa och resten är industri- eller energiflis. Säkert går en del av detta att ersätta med inhemska råvara, men antagligen kommer en del industriprocesser att måsta läggas om. Jag hoppas att den ökade efterfrågan skall leda till högre virkespriser, vilket borde ske i en fungerande marknadsekonomi. I detta läge skulle det vara viktigt att alla skogsägare konkurrensutsätter sina försäljningsposter via skogsvårdsföreningen, för att få bästa möjliga ersättning. Det är inte alltid det bästa enhetspriset som avgör om vi gör en bra affär eller inte.

För att hålla hjulen rullande borde vi kunna ta ut mer ur våra skogar. Trots det faktum att råvaran, under en överskådlig framtid, kommer att vara en begränsande faktor fortsätter lobbningen inom EU för en allt mindre användning av skogsråvaror fast det borde vara tvärtom. Jag har svårt att se verkligheten där skogsägarna skall livnära sig på enbart kolbindning och utsläppsrätter.

Vi har också sett en explosionsartad höjning av bränslepriser i krigets kölvatten. De höjda bränslepriserna pressar våra entreprenörer och transportö-

rer. Det är nu av yttersta vikt att vi får kanaliserat de högre kostnaderna för virkesuttaget, direkt till marknaden. Det finns inga marginaler i skogsbruket som klarar dubblade bränslepriser.

Om vi ser på egen verksamhet så är läget betydligt ljusare. En stigande prisbild under år 2021, ett högt el-pris och aktiva medlemmar gjorde att föreningen och hela koncernen gjorde ett bra, positivt resultat 2021. Omsättningen ökade med tre miljoner euro från året innan och bokslutet visar ett överskott på 98 tusen euro. Överskottet kan verka litet i förhållande till omsättningen, men vi är en medlemsorganisation där inte vinstmaximeringen är huvudmålet, dock att få ut maximal ersättning för våra medlemmars virke.

De höga priserna på elmarknaden har gjort det lönsamt för nejdens värmekraftverk att producera nästan hela fjolåret. Avsättningen för energived har varit god och gjort att virket rullat på bra i Österbotten. Vår personal har jobbat hårt och det syns i resultaten. Personalen är vår enda resurs och jag vill än en gång skryta på, och tacka personalen för mycket bra arbete.

Vi har i det stora hela uppnått alla de mål som ställdes i verksamhetsplanen för 2021. De normala skogsvårdsarbetena har kunnat utföras enligt plan, men ännu finns utrymme för mera vård av ungskog. Vi ser med tillförsikt fram emot 2022, som kunnat inledas med en mycket bra vinter och goda drivningsförhållanden.

Exporten av virke låg i stort sett nere ifjol, då den inhemska marknaden var lönsammare. I stället för export har en ny kanal öppnats via Kasköbanan. De virkesströmmar som tidigare gått med båt har nu

lastats på järnväg, till användare inom landet. Vi ser nu en uppgång i virkespriserna runt om i Europa och hoppas att vi i fortsättningen skall kunna använda alla våra försäljningskanaler. Alla skogsindustriaktörer i Finland går mycket bra och produktpriserna har rusat i höjden så vi hoppas detta avspeglar sig även på rundvirkesmarknaden.

Fullmäktige godkände föreningens nya strategiplan på sitt senaste möte. Den nya visionen i strategin lyder: "Vi är Österbottens mest kända och inflytelserika servicenätverk för skogsägare – Lokalt förankrade".

Under den nya strategiperioden kommer vi att fortsätta arbeta för medlemmarnas bästa, med alltmest hänsyn till olika behov av insatser, gällande skogsbruk och intressebevakning. Världen förändras ständigt och vi kommer att göra vårt bästa för att skogsägarna i Österbotten hänger med i svängarna.

Efter en lång och fin vinter väntar naturens gröna explosion bak hörnet. Jag hoppas att vi får en fin sommar med regn och sol i lämpliga doser.

KENNETH PÅHLS
STYRELSENS ORDFÖRANDE

Skogsägarna Svf Österbotten

Privatskogar:	490 700 ha
Skogsmark	569 000 ha
Tvinmark	14 900 ha
Impediment el. mots.	16 700 ha
Skogsfast. medelareal	23 ha
Totalvolym:	68 milj. m ³
I medeltal på skogsmark:	121,9 m ³ /ha
Medeltillväxt:	3,54 milj.m ³ /år
Avverkningsvolym:	1,5 milj.m ³ /år
Försäljningsvolym:	1,3 milj.m ³

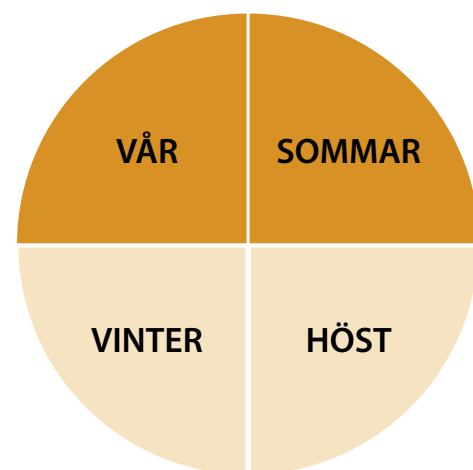
www.skogsvardsforeningen.fi

Skogsägarna

ÅRSTIDSTIPS

- Bästa tiden att röja plantskog är nu. Staten stöder gärna. Starta röjsågen efter att rójplanen är inlämnad eller beställ røjningstjänsten av din skogsvårdsinstruktör.
- Gå över fjolårets plantering och kolla om den behöver kompletteras. Du borde hitta minst sex plantor på en provyta med fyra meters radie om det även är på kommande björk. Då är det en godkänd plantering enligt skogslagen. Men minst åtta plantor om du vill få en bra plantskog.
- Har du små plantor som växer i gräsområden skall de rensas fram nu innan gräset börjar växa.
- Börja motivera familjen för vårens gemensamma planteringshelg om du inte beställer planteringen av skogsvårdsföreningen.
- Røj upp fastighetsråarna nu i vårsolen innan löven spricker ut.
- Har du avverkningar som borde göras och som går att göra på torra sommaren är det dags att bjuda ut dem.

Skogsvårdsföreningen är skogsägarnas egna förening i Österbotten. Hos oss behandlas alla skogsägare jämlikt. Du som medlem kan alltid be om råd i anknytning till din skog, det må sedan gälla virkeshandel, skogsvård, skogsbeskattning, fastighetsförmedling eller naturskydd. Vi arbetar nära dig och sysselsätter lokalt, våra skogsfackmän, skogsarbetare och lokala entreprenörer känner väl till ditt område.

UTGIVARE:
Skogsvårdsföreningen
Österbotten

REDAKTIONSRÅD:
Dan Kullman, Jan Slotte,
Anders Hjortman, John
Berg, Charlotta Frantz och
Lisbeth Bäck

OMBRYTNING:
Maria Lillås,
Kustmedia

UPPLAGA: 9660 ex.

TRYCKERI:
BotniaPrint 2022

PÄRMFOTO:
Lisbeth Bäck/Kustmedia

DISTRIBUTION:
Till medlemmarna i
Skogsvårdsföreningen
Österbotten

MEMLESTIDNING 2/2022

Säljarens marknad

Användningen av inhemskt virke förväntas öka

Nu råder säljarens marknad på virkesmarknaden. De privata skogsägarna har en avgörande roll över virkesutbudet i Finland. Virkesmarknadsläget är ur skogsägarnas synvinkel bra.

TEXT: KALLE KARTTUNEN, FORSKNINGSCHEF, MTK RY
FOTO: LISBETH BÄCK/KUSTMEDIA

Att ersätta den ryska virkesimporten lyckas genom att öka anskaffningen av inhemskt virke i år och i nästa år. Köpaktiviteten har börjat öka efter en lugn period. Efterfrågan börjar förflytta sig från vinterobjekt till objekt som kan avverkas under sommarperioden.

Däremot är läget speciellt med tanke på virkesmarknadens funktion då behovet av inhemskt virke inte ännu syns i rotpriset. Situationen är speciell för att priset på slutprodukterna och den allmänna prisnivån är på kraftig uppgång.

Virkeshandelsplan

Skogsvårdsföreningarna är det mest betydande organisationen som betjänar skogsägarna och vars mål inom virkeshandeln är att säkerställa att konkurrens fungerar på virkesmarknaden i Finland. Du kan förbereda dig på att bjuda ut virke genom att be om en virkeshandelsplan från skogsvårdsföreningen. Det betyder ännu inte försäljning. Vad gäller försäljning lönar det sig att följa prisutvecklingen noggrant. En affär uppstår först när säljare och köpare är överens om priset och andra villkor i affären. Skogsvårdsföreningens

fackman fungerar som säljarens stöd i virkeshandelsprocessen.

Behovet av att ersätta virkesimporten periodiseras på två år

Pellervo forskningsinstitut PTT förutspår att den ökade användningen av inhemskt virke ökar avverkningarna i år och nästa år med tre procent. Det betyder en ökning på ungefär två miljoner kubikmeter båda åren. Ökningen låter ganska måttlig. Priset på skogsindustrins slutprodukter har fortsatt att stiga under början av året och man kan anta att produktionsvolymen därför är på en hög nivå.

Effekter av strejken

Produktionen försvagas av strejken inom UPM:s kemiska skogsindustri som har pågått hela våren och dess inverkan på den finska virkesanskaffningen är i samma storleksklass som hela virkesimporten från Ryssland. Importen från Ryssland var ifjol över nio miljoner kubikmeter, varav björk var fyra miljoner och ytterligare fyra miljoner flis. Med anledning av UPM:s strejk är inverkan av importstoppet

Uppdaterad virkesmarknadsstatistik från skogsindustrin och skogsvårdsföreningarnas fullmaktsaffärer samt Lukes veckovisa statistik hittar du på www.mtk.fi/puumarkkinat

från Ryssland mindre än vad som först förväntades. PTT förutspår att skogsindustrins virkesanvändning i år minskar med 5 procent och ökar i nästa år med 7 procent. Däremot förväntas användningen av inhemskt virke öka kraftigt redan i år.

Flis som importerats för energianvändning från Ryssland har varit relativt stort, ungefär två miljoner kubikmeter, eller tiotals procent i förhållande till den inhemska användningen. Som första virkesslag har efterfrågan på energived, och köpaktivitet, har förstärkt i praktiken. För övriga virkesslag har det varit lamare.

Gör virkesförsäljningsplan

Förberedelserna för en virkeaffär börjar med att kontakta din egen skogsvårdsinstruktör på skogsvårdsföreningen. Du kan börja med att begära en virkeshandelsplan som ger dig en översikt över vilka virkesförsäljningsmöjligheter som finns. Dess betydelse är grundläggande i en marknadssituation som denna. Efter det kan man gå vidare med en fullmaktsaffär till vilken hör planering av stämplingen, konkurrensutsättning, jämförelse av priserna och övervakning av drivningen. Jämförelsen av anbuden förverkligas på basen av apteringsdata, priserna och andra avtalsvillkor.

Läget på virkesmarknaden varierar kraftigt, så efterfrågan på olika sortiment och avverknings sätt kan vara olika beroende på området och tidpunkt. På den egna skogsvårdsföreningen känner man till områdets särdrag vilket förenklar planeringen och förverkligandet av virkesaffärer. ■

Så påverkas virkeshandeln av nuvarande läge i Europa

SAMMANSTÄLLNING OCH FOTO: LISBETH BÄCK/KUSTMEDIA

Den rådande situationen i världen påverkar virkeshandeln i Finland på olika sätt. Nu råder ett visst avvaktande där varken köp- eller försäljningsivern är speciellt stor. Men jag ser positiva signaler för Finlands virkeshandel i stort.

Låt oss dela upp det i flera faser. Ser vi till vad vi jobbat med på kort sikt nu under våren är det den stora utmaningen med höga bränslepriser. Vi har fått fundera om. Det är i allas intresse att verksamheten ska fungera och därför har skogsvårdsföreningen kommit emot för att säkerställa att hjulen hålls rullande.

På lång sikt och sett till mekaniska skogsindustrin, sågat virke, och den strömmen från Ryssland till Europa är det nu stopp. Likväl kvarstår efterfråga på sågat virke i Europa och för Finlands del betyder det därför en möjlighet till försäljning och stigande prisbild.

Virkesströmmarna av rundvirke från Ryssland till Finland är stoppade. Det betyder också en förstärkt försäljningskanal för oss. Mot bakgrunden av vad som händer runt Östersjöområdet ser vi stigande prisbild på virkesmarknaden. En effekt av krigstillståndet i Ukraina, som det i sig är en stor tragedi.

Backar vi till när pandemin slog till för ett par år sedan ökade försäljningen av sågat virke för hemmabyggaren kraftigt. Under den senaste tiden har vi också sett en prisökning på papper och cellulosa. Massavedens prisutveckling har inte alls följt den samma hos slutprodukten.

Torven ska nu ersättas och troligt är att torven gör comeback åtminstone under en övergångstid på grund av krisen i Ukraina.

Det finns således stora möjligheter för det finländska privatskogsbruket.

Christel Holmlund-Norrén.

Anne Lindgren-Slotte hade med boktips.

Skogsglántan

– nytt nätverk för kvinnor med intresse för skog

Tre kvinnor verksamma inom Skogsvårdsföreningen Österbottens förvaltning inleder ett nätverk för kvinnor med intresse för skog. Initiativtagare är Christel Holmlund-Norrén, Anne Lindgren-Slotte och Gun Anderssén-Wilhelms. Skogsglántans första träff var den 28 april 2022.

TEXT: LISBETH BÄCK/KUSTMEDIA

Målsättningen med Skogsglántan är att aktivera och inspirera kvinnliga skogsägare i Österbotten och kvinnor intresserade av skog genom att anordna träffar, temabaserade diskussioner, praktiska och teoretiska kurser samt exkursioner. Skogsglántan vill vara en informell och inbjudande mötesplats samt ha en skogsnära verksamhet med låg tröskel för att stärka kvinnor att ta en aktivare roll i skogsfrågor. I dagens och morgondagens skogsbruk behövs allas kapacitet och engagemang och där utgör kvinnliga skogsägare en viktig potential.

Christel, Anne och Gun möter upp till ett samtal på Teams.

– Både Gun och jag satte oss på skolbänken när vi blev skogsägare. Nu vill vi möjliggöra för att andra inte nödvändigtvis behöva gå den långa vägen. Låt oss lära och inspireras av varandra och av andra, börjar Anne.

– Även om Skogsglántan verkar inom skogsvårdsföreningen är vi tänkta för alla kvinnor som är intresserade av skog, en dag kanske man köper eller ärver skog. Statistik visar nu att allt fler skogsägare är kvinnor, säger Gun.

– Män är i allmänhet kunniga kring skog och skogsskötsel, tycker Christel. Det har inte alltid varit lätt att hänga med och alla vågar inte fråga upp vad begreppen betyder och hur man ska sköta sin skog. Vi vill sänka trösklar.

Responserna hitintills har varit enbart positiv.

– I första hand vill vi lyssna in andras önskemål och synpunkter. Men under kvällen ska vi också få ta del av skogsägarens årsklocka och presentation av skogsvårdsföreningen. Vi har redan planerat in ett skogsbesök i Jakobstad i vår, där syskonen Anderssén är värdar. Johnny Fagerholm från SVF medverkar. Till hösten bjuder Christel Holmlund-Norrén in till ett skogligt besök i Norra Vallgrund och en digital föreläsning kring juridik kring skogsäggande/-köp är inplanerad.

– Något gott att äta och dricka liksom tid att prata ingår, säger Anne. Det är viktigt!

Anne tillägger att det finns ett bra kursutbud för skogsägare.

– Finansieringsstrukturen är bra så en del kurser som ordnas är kostnadsfria för deltagarna. Skogsglántan samarbetar med utbildningsprojektet ProForest.

Christel känner till ett motsvarigt nätverk på finskt håll i Finland och kontakt har redan tagits till flera nordiska länder: Sverige, Norge och Island.

– Det finns mycket vi kan lära av varandra, både över språk- och landsgränser. Så tänker vi.

Gun är ledamot i SVF:s fullmäktige. Christel och Anne är styrelsemedlemmar.

– Kom gärna med, tipsar de. Nu börjar vi. ■

PÅ KOMMANDE

- Den 12 maj 2022 på kvällen ordnar Skogsglántan en kväll i Jakobstad. Gun Anderssén-Wilhelms och hennes syster är värdar och Johnny Fagerholm från SVF medverkar. Besök till ett par skogsskifte.

- I höst planeras ett besök till Norra Vallgrund och skog som familjen Holmlund-Norrén äger. Christel ska, utgående från egna erfarenheter, berätta om vad man ska beakta och tänka på inom skogsbruk.

- Digital föreläsning på kommande med information om juridik när man köper eller ärver skog. Föreläsare är Anne Lindgren-Slotte och Christel Holmlund-Norrén.

Följ Skogsglántan på skogsvårdsföreningens sociala medier eller skicka e-post för mera info till svf@skogsglantan.fi.

Intresset var stort då Skogsglántan höll sin första träff vid skogsvårdsföreningens kontor i Runsor den 28 april. Över tjugo anmälda och deltagande både fysiskt på plats och via länk. Så lyckad start för Skogsglántan!

UPPDATERAD STRATEGI

Den bild som publiceras här intill är föreningens nya strategi som åskådliggjorts i en och samma bild.
– Vem vi är, vad vi står för, vilka målsättningar vi har i vårt arbete, förtydligar verksamhetsledare Jan Slotte.

TEXT: LISBETH BÄCK/KUSTMEDIA
ILLUSTRATION: JESSICA WEST

I **backspiegeln** noterar vi att inventionsavtalet som arbetades fram vid fusionen som utmynnade i SVF Österbotten år 2009 blev föreningens styrdokument under de första åren efter fusionen. En strategi till hjälp för att få den nya organisationen att arbeta fram en fungerande verksamhetsmodell.

– När vi stod inför att skogsvårdsavgiften skulle upphöra några år senare fick vi tänka om och en ingående process påbörjades med att bygga upp affärsverksamheten och uppdatera strategin.

– Den strategin verkställdes nästan till punkt och pricka under åren 2015–2020, uppger Jan Slotte.

– Här och nu verkar föreningen i en annan typ av verksamhetsomgivning där vi diskuterar megatrender och yttre omständigheter som kolbildning och naturvärden samt på vilket sätt de påverkar vår verksamhet.

– Vi har valt att placera vårt huvudsakliga fokus i en samma bild som nu åskådliggör vår strategi.

Tanken är att alla som jobbar inom, och för, föreningen ska ha målbilden framför sig.

Jessica West har framställt bilden med hjälp av konsult Björn West, som anlåtats vid strategiarbetet.

– Arbetet med att uppdatera strategin inleddes med en enkät till alla skogsvårdsföreningens medlemmar under hösten 2021.

– Personalen och fullmäktige involverades och

gav sin syn på strategin. Därefter gjorde ledningsgruppen en sammanställning och styrelsen stod för det slutliga förslaget som behandlades och fastställdes vid SVF Österbottens fullmäktigemöte den 7 april 2022.

– Den nya strategin är mera tydlig än den tidigare och den utgör ett viktigt verktyg för oss att arbeta med under de närmaste åren, avslutar Slotte. ■

Ab Agro-Ytmek Oy

Tel. 0500 294 158, henrik@agroytmek.fi

**MÖRE
SKOGSVAGN + KRAN
6570**

Ett parti med
kran 6.6m,
vagn 9 ton

Pris 13.000€

+ moms 24%

TOOLHOUSE.FI

Det mesta inom
verkstadsutrustning

* Billyftar
* Däckmaskiner
* Pelarborrmaskiner
med mera

www.toolhouse.fi info@toolhouse.fi 040-1970208

WEBBINARIUM OM EGENSKOG

Ett webinarium kring inloggning och användning av EgenSkog ordnas den 12 maj 2022 kl. 18:00

Anmälan senast den 11 maj 2022 kl. 14:00 till members@svf.fi.

En länk till webinariet sänds ut på eftermiddagen den 11 maj 2022.

Kundkorgen finns under rubriken Service. Där kan du välja att skicka en kontaktbegäran eller en offertbegäran. Via Service-sidan kan du sedan också digitalt underteckna avtal om skogsskötsel eller virkesdrivningsavtal. Där sparas också alla avtal som du gör via denna kanal. Via Kommunikation skickar du meddelanden till din områdesansvariga och kommunikationen sparas på den sidan.

Egenskog i telefonen

EgenSkog finns nu också som mobilversion. Via appen kan du sköta kontakten till skogsvårdsföreningen direkt från skogen genom att exempelvis skicka en beställning på plantskogsvård direkt till din skogsvårdsinstruktör från figuren du hittar på din vårpromenad i skogen. Eller skicka en förfrågan till skogsvårdsinstruktören hur marknadsläget ser ut för figuren du står i och funderar om det skulle vara dags att förnya skogen. I mobilen har du tillgång till samma funktioner som i web-versionen.

Mobilversionen får du tillgång till genom att skriva in egenskog.fi i webbläsaren på telefonen. Då frågar telefonen om du vill spara den på startskärmen/hemskärmen. Genom att svara ja kommer en genväg till websidan på telefonen. Appen kan också laddas ner via Playbutiken. Sök på Omametsä.

Heimskogen – appen uppdateras inte mera.

Mats Holmgård fungerar som skogsvårdsföreningens support för EgenSkog. ■

MEDLEMSINFO

PRAKTIKANTER ÅR 2022

Skogsvårdsföreningen Österbotten har i sommar tre praktikanter + en studerande som utför sin avhandling på uppdrag av SVF Österbotten. Inskolningen av praktikanterna sker i början av maj och Jan Slotte är mycket nöjd över att föreningen i år har erhållit mest ansökningar om praktikantplats någonsin.

– Det betyder att man ser föreningen som en bra arbetsgivare och attraktiv arbetsplats. Tre av fyra studerar på universitet och en vid Yrkeshögskolan Novia. Vi välkomnar årets praktikanter och önskar dem lycka till i sitt arbete.

PATRIK KUUTTINEN
Södra teamet
Studerande vid Karelia
ammattikorkeakoulu

LUKAS NORRÉN
Mellanteamet
Studerande vid
Yrkeshögskolan Novia

EEMELI KOKKONEN
Norra teamet
Studerande vid Helsingfors
universitet

INKA PIIRONEN
Gör sin avhandling på
beställning av SVF
Studerande vid Östra
Finlands universitet

Skogsägarnas medlemsdag

Lördagen 3.9.2022 kl 14-18 ordnas en tillställning för er medlemmar med olika skogliga aktiviteter på Fagerbacka fåbodställe i Purmo, Pedersöre.

Mer information om arrangemanget kommer senare, följ oss i våra kanaler för att hålla dig uppdaterad!

www.skogsvardsforeningen.fi <https://www.facebook.com/skogsagarna> [instagram: skogsagarnaosterbotten](https://www.instagram.com/skogsagarnaosterbotten)

Skogsvårdsföreningen
Österbotten

DELTA OCH VINN

Ni som har artikelönskemål och/eller funderingar angående tidningens innehåll, tveka inte att ta kontakt med oss genom att fylla i kupongen intill. Bland alla som lämnat synpunkter/tips/frågor lottar vi ut ett överraskningspris, som denna gång är en fin "Skogens Finland" t-shirt (stl S eller M).

Vinnare i Skogsägaren 1-2022 blev Alice Lillas i Korsholm.

Gratulationer till dig, vinsten har levererats med posten.

Vad var mest intressant att läsa i detta nummer?

Tips till nästa nummer av Skogsägaren?

Fråga oss?

Jag vill bli kontaktad av Skogsvårdsföreningen

Namn

Adress

Tel

Portot
är betalt

Skogsägaren

Skogsvårdsföreningen
Österbotten rf
Avtalskod 5018366
Info 65100
00003 Svarsförsändelse

Kriterierna för PEFC skogscertifieringen

TEXT OCH FOTO: ANDERS HJORTMAN

Vad är PEFC?

PEFC (Programme for the Endorsement of Forest Certification schemes) är ett internationellt skogscertifieringssystem, som främjar ett ekologiskt, socialt och ekonomiskt hållbart skogsbruk i hela världen. Omkring tio procent av världens skogar är certifierade. Av dem är en tredjedel, omkring 300 miljoner hektar, certifierade enligt PEFC. Det finns PEFC certifierade skogar i över tio länder. PEFC är anpassat för det småskaliga familjeskogsbruket.

En certifiering innebär förenklat att man kommer överens om hur saker och ting skall göras (standarder, kriterier) och årligen kontrolleras att man gör som man kommit överens om (auditeringar).

PEFC kriterierna har förnyats

PEFC-certifieringen ställer krav på egentligen alla aspekter av verksamheten i skogen. Alltifrån det att de som arbetar i skogen följer landets lagar till att allmänheten har möjlighet att på basen av allemansrätten röra sig i skog och mark. Arbetet med att förnya kriterierna har varit en lång process där tio organisationer som i någon form har att göra med skogen har fått vara med. De nya kriterierna tas i bruk i oktober och auditeringen 2023 görs enligt de nya kriterierna till den del åtgärden utförts efter oktober 2022. I grunden är det samma typ av kriterier men nivån på vissa kriterier har höjts. I en artikelserie under året kommer jag att klargöra vad som berör den enskilda skogsägaren.

Vems är ansvaret för att kriterierna följs?

Ansvaret för att kriterierna följs ligger på alla som har att göra med skogen. Det gäller myndigheter, skogsvårdsföreningar, virkesköpare, skogsserviceföretag, entreprenörer och inte minst skogsägarna. Finland är uppdelat i tre certifieringsområden och inom varje område görs granskningar (auditeringar) årligen för att kolla om skogen inom certifieringsområdet sköts enligt de kriterier som är överenskomna. Det är endast vissa kriterier som direkt berör skogsägare som själva sköter sin skog eller som köper tjänster för att få skogsvården utförd. Andra kriterier är mera på en allmän nivå som myndigheter som Skogscentralen följer upp.

Hur går auditeringarna till?

Varje år väljer ett oberoende auditeringsföretag ut aktörer som skall granskas. Man går först på kontoret igenom statistik, kollar att arbets- och entreprenadavtal finns, att arbetstagarnas kompetens uppdateras och så vidare. Sedan väljer man ut pågående eller nyligen

Även virke som säljs från vindfallsavverkning skall vara gjord anmälan om användning av skog på.

avslutade arbetsobjekt och far ut till skogen för att se att arbetsinstruktioner följs, att naturhänsyn tas, att skador på skogen minimeras, att säkerhetsutrustning finns och så vidare. Skogsarbetare och entreprenörer intervjuas för att kolla att de vet vad de håller på med och att de fått tillräckliga arbetsinstruktioner. När det gäller dikningar kollar att tillräckliga vattenvårdsåtgärder har vidtagits. Hittas det brister får man avvikelser i protokollet som man sedan skall visa att man har åtgärdat. Hittas riktigt allvarliga avvikelser kan man mista certifikatet.

Vilken nytta är det att vara certifierad?

På nästan alla produkter vi köper idag finns det märken som visar på olika certifikat som producenterna av produkterna har förbundit sig till och visat att de följer. Också sågade varor, papper och kartong säljs certifierade. Då måste man visa på att hela kedjan från skogen till konsumenten följer kriterierna. Därför vill virkesköparna ogärna köpa virke från skogar som inte är certifierade.

Hur blir man certifierad?

PEFC är en gruppcertifiering. Det är alla skogsägare och aktörer inom ett certifieringsområde som har certifikatet. Man skall som grupp följa kriterierna. Enklaste sättet att höra till certifikatet är att vara medlem i en skogsvårdsförening. Då är man automatiskt med i certifieringen och förbinder sig därmed att följa kriterierna. Därför vill vi med denna serie artiklar gå igenom vad som förväntas av skogsägarna. Man kan vara medlem i en skogsvårdsförening utan att vara med i certifieringen men då skall man specifikt anmäla om det.

PEFC skogscertifiering kräver att mera plantskog röjs än vad som görs idag.

Skogarna skall skötas

En grundutgångspunkt är att skogarna skall skötas på ett uthålligt sätt. Ett kriterium som ofta får avvikelser är kriteriet om ungskogsvård. Vi borde årligen röja 60 procent av det röjningsbehov som enligt Naturresursinstitutet LUKE finns på området. Här finns förbättringar att göra. När den enskilde skogsägaren beställer skogsvårdstjänster skall hen också se till att den som utför åtgärden är ansluten till PEFC certifieringen. Skogsvårdsföreningen är en sådan. Aktören som utför arbetet skall ha system för egenkontroll av det utförda arbetet. Skogarna skall också utnyttjas så att skogarnas kolsänkande effekt bevaras, det vill säga avgången skall vara mindre än tillväxten.

Virkets skall kunna spåras

En viktig grundbult i hela certifieringssystemet är att ursprunget för en produkt kan följas hela vägen tillbaka till skogen. Och därmed konstateras vara lagligt avverkat. Alla aktörer på virkesmarknaden har idag ett styrningssystem som baserar sig på kartor och skogsdata. I varje virkeskontrakt skall hänvisning finnas till vilken figur i skogen som virket kommer ifrån. Detta fungerar automatiskt när man baserar en virkesaffär på en anmälan om användning av skog till skogscentralen. Detta skall göras för nästan all avverkning. Detta betyder att även om man bara säljer några kubikmeter virke från vindfall man samlat skall det finnas en anmälan om användning av skog som ett avtal baseras på. ■

I nästa nummer av Skogsägaren behandlas naturvården som vi förbinder oss till som anslutna till PEFC certifikatet.

Musikern gav entreprenören totalansvar

Tidigare i vinter, medan virkestransport över isen var möjlig, fick Thomas Enroth se på när virket kördes från familjens holme upp till lands. För helhetsuppdraget anlidade han Dan Vesternäs. Ett lyckat projekt och ett nödvändigt projekt då granskogen var omkring hundra år gammal.

TEXT: LISBETH BÄCK/KUSTMEDIA

Thomas Enroth, musiker, kompositör och företagare berättar.

– Holmen här vid Svartgrundet i Larmsmo tillhör min släkt och här har jag vistats som barn. Då andra halvan av holmen köptes in nyligen aktualiserades avverkningen. Det var dags och nyplanteringen kommer att bli björkskog, säger han där vi står på isen och fryser så där lämpligt i blåsten.

Med är också Thomas Enroths och Helene Nybergs hund Elsa, som är en golden retriever.

– Jag är medlem i Skogsvårdsföreningen Österbotten och kontaktade Johnny Fagerholm vid områdeskontoret i Larmsmo. Via honom fick jag uppgifter om Dan Vesternäs, som brukar åta sig projekt och utföra dem enligt nyckeln i hand-principen.

– Det kändes tryggt. Jag har inte de kunskaperna som uppdraget kräver. Däremot var min pappa aktiv skogsägare så det moraliska ansvaret är nedärvt. Det var smidigt att vända sig till en entreprenör som sköter hela processen, från början till slut.

Arbetsglad entreprenör

Dan Vesternäs har lasset fyllt, kör ner till stranden och kliver ur traktorn.

Han har arbetat med skog och ved sedan tjugo år tillbaka och som egenföretagare inom VESTERNÄS VED & ENTREPRENAD har han verkat de senaste åtta åren.

– Min pappa dog i förtid och efter det började jag arbeta i, och sköta, familjeskogen på egen hand.

Hans företag sysslar idag främst med att fälla gårdsträd och anlitas i huvudsak av privatpersoner och bostadsbolag. Han sköter också den här sortens uppdrag, som det åt Enroth. Helhetskoncept och där det handlar om uppdrag av mindre omfattning. Till verksamheten hör också att producera och sälja 500 kubikmeter ved per år, idka traktorentreprenad, utföra gallringar, skotta snö och däremellan hoppar han in vid sin tidigare arbetsplats i Jakobstad där han sköter en CNC-svarv.

– Ja. Jag tycker om att arbeta, ler han.

Gammal skog och stora träd

– Jag började med att ta in offerter under hösten 2021, i december började jag preparera isvägen, en sträcka om en halv kilometer ut till holmen. Jag var hit och pumpade en sju, åtta gånger tills isen som var cirka 30 centimeter från början hade växt sig till 65–70

Dan Vesternäs och Thomas Enroth vid Svartgrundet i Larmsmo.

Ekipaget med traktor, kärra och last väger omkring 15 ton.

Gammelskogen på holmen ska ersättas med fin björkskog.

centimeter. I dag började vi avverka och det sköts av entreprenören Joni Rita. Det tar inte länge, vi ska ha ut 200 kubikmeter härifrån och är gjort på ett par dagar om vi inte får det färdigt på en dag. Det är 450 liters medelstammar så det är fråga om både gammal skog och stora träd.

– Jag kör upp virket till lands därifrån virkesuppköparen hämtar sin del, skogsvårdsföreningen sin del och jag

köper björkvirket till min egen vedproduktion. Allt har hittills gått enligt plan.

Nöjd kund

Thomas Enroth är mycket nöjd. Och inser att utsikten kommer att vara en helt annan efter avverkningen. Han är tacksam över att projektet förlöpt så smärtfritt. Nu kan han i stället ägna sig åt det han är bäst på – att skapa musik. ■

En hobby som LÖNAR sig

JOBO ST50

Gallra ekonomiskt med JOBO ST50 Combi
Lätt, snabb och kraftig. Med eller utan rullar.
• fälldiameter 30cm • kvistkraft 22kN
• svärd 14/16in, 2mm • oljebehov 40-80l/min
• vikt 265 kg

Tillförlitlig CAN-bus styrning med både längd- och diametermätning (option).

Alternativt **JOBO ST50 Bambi**, vikt bara 205kg. Kan uppgraderas med rullar.

SYKETEC

Vallgrundvägen 78B, 65800 Replot • Börje 040 7008796
info@sykeharvesteri.fi • www.sykeharvesteri.fi

**Din nya skog
växer redan
hos oss.**

Mellånå Plant

Kristinestad • Dagsmark • (06) 229 2211

www.mellanaplant.fi

Skogsvårdsföreningarna uppmuntrar till klimatarbete

Gödsling ökar kolbindningen och ger tilläggsinkomst

Kolbindningstjänsten har i vår blivit en del av skogsvårdsföreningarnas tjänsteutbud. Kolbindningstjänsten uppmuntrar till att öka skogarnas tillväxt via gödsling. I och med tillväxtökningen ökar också skogarnas kolbindning och skogsägarna får där via en ekonomisk ersättning.

 TEXT: TIINA SALMINEN

Skogsvårdsföreningarna går med i den kommersiella kolbindningen och kompensationen av koldioxidutsläpp, då skogsägarna erbjuds möjligheten att få ersättning för den ökade kolbindningen via skogsvårdsföreningarnas kolbindningstjänst.

Via kolbindningstjänsten kan skogsägaren göra avtal om gödsling av ett bestånd och marknadsföring av den kolbindning som uppstår, i och med gödslingen, till ett inhemskt företag som vill kompensera sitt koldioxidavtryck. Avtalet görs med skogsvårdsfö-

reningen men marknadsföringen av den ökade kolbindningen som uppkommer via gödslingen sköts av Green Carbon Finland.

Terrängbesök före avtal

Skogsvårdsföreningens Kolbindningstjänst omfattar HiiliPlus+ -avtalet och Hiiliplus-gödsling. Kolbindningstjänsten baserar sig på en bekräftad tillväxt och därför krävs ett terrängbesök före uppgörande av avtal. Där kartlägger ett lämpligt objekt och uppgifter och beståndet och växtplatsen.

Skogsvårdsföreningen planerar en för objektet lämplig gödsling och Green Carbon Finland gör en beräkning på gödslingens inverkan på beståndets tillväxt. Beräkningen baserar sig på Naturresursinstitutets Motti-program och beräkningen ger beståndets ökade

tillväxt omvandlat till kolenheter på basen av vilka den årliga ersättningen till skogsägaren utbetalas.

Kolbindningsavtal intresserar

Som försök gjordes nya avtal redan under fjolåret och en av de första som anslöt sig till den nya kolbindningstjänsten av Helsingforsaren Teemu Nojonen. Han är delägare i två av släktens skogssammanslutningar i Kangasniemi vilka för båda två ingicks kolbindningstjänstavtal.

– Vi planerade redan tidigare preliminärt gödsling med skogsvårdsinstruktören Teuvo Pulliainen. Han föreslog att vi skulle göra avtal om kolbindningstjänst för de aktuella objekten, säger Nojonen.

– Teuvo kunde välja ut de lämpliga

Låt något bra växa

Kolbindningstjänst

Som skogsägare kan du medverka i bekämpningen av klimatförändringen enklare än tidigare genom att öka tillväxten i din skog och därigenom förbättra kolsänkan. När du låter något bra växa syns det samtidigt i din plånbok. Beställ Kolbindningstjänsten från din skogsvårdsförening. Läs mera på adressen kolbindningstjanst.fi.

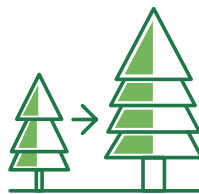
Skogsvårdsföreningen

GreenCarbon

SÅ HÄR KOLBINDNINGSTJÄNSTEN FUNGERAR

1.

Kolbindningstjänsten är en tjänst med vilken du förbättrar din skogs kolsänka.

2.

Tillväxten ökar genom gödsling som baserar sig på god skogsvård.

3.

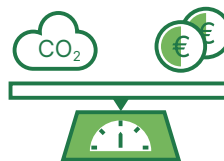
Som skogsägare förbinder du dig att låta skogen växa i 5 eller 10 år enligt avtalet.

4.

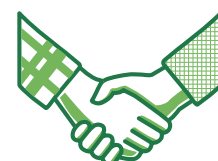
Du får en årlig ersättning för den ökade kolbindningen.

5.

Den producerade kolbindningen förmedlas till företag som kolkompensation.

6.

För att starta ett projekt – ta kontakt med din skogsvårdsförening.

Ersättningen för kolbindningen är en betydande del av gödslingskostnaderna

Skogsvårdsinstruktör Teuvo Pulliainen föreslår ett kolbindningstjänstavtal för Teemu Nojonens skogar.

objekten och jag litar på hans yrkeskunskap i skogsfrågor.

Teuvo Pulliainen säger att inom Kangasniemi kommun uppgjordes under fjolåret avtal om kolbindningstjänst på över 100 hektar. Kravet för att verkställa gödningen på dessa objekt var ett av Green Carbon Finland godkänt kolbindningsavtal.

– För många skogsägare börjar det vara viktigt att öka kolbindningen.

Ersättningen en betydande del

Teemu Nojonens skogssammanslutningars gödningssprojekt var på mineraljord och totalt cirka 45 hektar. Det ena objektet var talldominerat och det andra ett rent tallbestånd. Gödningen utfördes som helikoptergödning.

– I dessa objekt i utveckling har gallring utförts ett par år före gödningen och de var därför lämpliga objekt för kolbindningstjänsten, säger Pulliainen.

Han räknar att med ersättningen från kolbindningstjänsten täcker en

tredjedel av hela gödningsskostnaden. För mineraljord görs avtalet på fem år och på torvmark för tio år.

– På mineraljord används multinärringsrika gödsel eller salpeter och för gödning av torvmarker askbaserade gödsel.

Enkelt att göra avtal

Teemu Nojonen säger sig betona mångbruk och mångfald i skogsvården, men också ekonomibruk är viktigt. Av den anledningen är gödning intressant då man där via bevisligen kan öka kolbindningen i skogen

Han säger att kolbindningen och klimataspekter är bekanta vi hans arbete. Nojonen är arkitekt och grundläggande i den moderna byggplaneringen är att beakta klimataspekter.

– Att kunna öka kolbindningen i våra skogar bidrog till att vi gjorde avtal om kolbindning, säger han.

Nojonen berömmar hur enkelt kolbindningstjänsten är. Med samma avtal fixas gödningen och försäljningen av kolenheterna. ■

SKOGSFASTIGHETER TILL SALU

Skogsmark och byggrätt för fritidsbostad

Larsmo, Eugmo (Långören)

» del av Torp 13:157, ca 9 ha

Anbud senast **13.5.2022**. Tilläggsuppg. Fagerholm 040 736 4547

Skogsmark

Karleby, Vitsar

» del av Näsi 20:5, ca 12,2 ha

» del av Skata 20:15, ca 9,2 ha

Anbud senast **20.5.2022**. Tilläggsuppg. Åman 040 746 3528

Larsmo, Eugmo

» 440-401-12-85-M606, 29,9 ha

Anbud senast **20.5.2022**. Tilläggsuppg. Fagerholm 040 736 4547

Vörå, Maxmo

» Lundman 3:82, 11,73 ha

» Söderback 5:71 7,433 ha

Vörå, Rökiö

» Nylund 2:25, 9,455 ha

Vörå, Lomby

» Simonsfors 2:22, 2,79 ha

Anbud senast **13.5.2022**. Tilläggsuppg. Södergård 0500 560 418

Korsholm, Replot

» Landsvägsändan 45 3:166, 4,892 ha

Anbud senast **20.5.2022**. Tilläggsuppg. Storm 0500 272 910

Malax, Yttermalax

» Bäck 6:52, 2,92 ha

Anbud senast **20.5.2022**. Tilläggsuppg. Svedström 050 503 8321

Korsnäs, Korsnäs

» Gullstrand 2:63, 1,75 ha

» del av Gullström 2:94, ca 4,3 ha

Anbud senast **20.5.2022**. Tilläggsuppg. Berg 0400 561 343

Korsnäs, Taklax

» Perander 2:197, 4,015 ha

» Strandmossa 11:77, 4,77 ha

Anbud senast **20.5.2022**. Tilläggsuppg. Berg 0400 561 343

Närpes, Övermark

» Åsen 4:132, 6,89 ha

Anbud senast **20.5.2022**. Tilläggsuppg. Huldén 0400 669 245

Vörå, Kaitso

» Lassus 5:56, 1,91 ha

Vörå, Karvat

» Norrträsk 1:56, 22,89 ha

Anbud senast **6.5.2022**. Tilläggsuppg. Hermans 050 553 1232

Korsholm, Norra Jungsund (Långörarna, Vistan)

» Viken II 5:180, 9,22 ha

Korsholm, Södra Vallgrund (Raggskärsfladan, Karlsö)

» del av Raggback 1:219, ca 9,5 ha

Anbud senast **6.5.2022**. Tilläggsuppg. Storm 0500 272 910

Korsholm, Petsmo

» Ingvalds 6:176, 8,421 ha

» Alfreds 6:186, 6,37 ha

Anbud senast **6.5.2022**. Tilläggsuppg. Linnén 050 544 2703

Anbud inlämnas elektroniskt eller sänds till Ab Skogsfastigheter AFM, PB 186, 65101 VASA.

Anbud ges som fast eurobelopp. Säljarna förbehåller sig rätten att godkänna eller förkasta givna anbud. Värderingar och ytterligare information på:

www.skogsfastigheter.fi eller **www.metsatilat.fi/sv**

e-post: skogsfastigheter.fi@skogsfastigheter.fi

SKOGSVAKTEN

Registrera dig i skogsvakten, så får du automatiskt meddelande till din e-post då nya skogsfastigheter, tomter etc. kommer till försäljning på ditt område.

www.skogsfastigheter.fi

Ab Skogsfastigheter
AFM

0500 568 804 • 040 823 2364

Skogsägarna
Svf Österbotten

VÄLKOMMEN TILL OSS!

TEAM NORR - Skogsvårdsinstruktörer

THOMAS ÅMAN
040 746 3528

Karleby, Nedervetil
(Öja, Skriko och Jolkka)

Nedervetil
Murickvägen 5
68410 NEDERVETIL

TOM FINNILÄ
050 517 8918

Kronoby, Lepplax

Nedervetil
Murickvägen 5
68410 NEDERVETIL

MARKUS STENBORG
0400 947 995

Terjärv, Nedervetil

Nedervetil
Murickvägen 5
68410 NEDERVETIL

JOHNNY FAGERHOLM
040 736 4547

Teamledare
Larsmo, Jakobstad,
Pedersöre kby, Sundby,
Karby, Bennäs, Lövä, Forsby

Larsmo
Näsvägen 2 D
68560 EUGMO

TOM LUNDQVIST
0500 161 695

Purmo, Källby, Östensö,
Katternö, Lappfors,
Esse

Källby
Industrigatan 2,
68800 KÄLLBY

JOAKIM HOLMQVIST
0400 180 581

Nykarleby (Socklot,
Kyrkoby-Forsby, Markby,
Kovjoki). Pedersöre (Åvist,
Nederpurmo, Edsevö, Källby)

Nykarleby
Sollefteågatan 5
66900 NYKARLEBY

ANDERS RÅSTEDT
0400 260 239

Nykarleby (Harjux, Monå,
Hirvlax, Kantlax, Monäs,
Munsala, Pensala, Jussila,
Vexala och Ytterjeppo)

Nykarleby
Sollefteågatan 5
66900 NYKARLEBY

TEAM MELLAN - Skogsvårdsinstruktörer

HILDING SÖDERGÅRD
0500 560 418

Vörå
(förutom Norra Vörå)

Vörå
Vöråvägen 12
66600 VÖRÅ

JIM HERMANS
050 553 1232

Oravais, Maxmo,
Norra Vörå

Vörå
Vöråvägen 12
66600 VÖRÅ

MATS LINNÉN
050 544 2703

Teamledare
Kvevlax, Petsmo, Hankmo,
Vassor, Voitby, Miekka, Stavers-
by, Karkmo, Höstves, Runsor,
Kråklund, Helsingby, Tölby,
Vikby, Pundars, Solf, Munsmo

Vasa
Företagaregatan 13
65380 VASA

MATIAS STORM
0500 272 910

Toby, Veikars, Martois,
Koskö, Karperö, Singsby,
Jungsund, Iskmo, Köklot,
Replot, Vallgrund, Björkö,
Gerby, Västervik

Vasa
Företagaregatan 13
65380 VASA

JOHAN HOLMFORS
050 526 2152

Yttermalax, Övermalax,
Sundom

Malax
Köpingsvägen 14
66100 MALAX

JOHAN SVEDSTRÖM
040 503 8321

Petalax, Bergö, Norra
Pörtom

Malax
Köpingsvägen 14
66100 MALAX

TEAM SYD - Skogsvårdsinstruktörer

JOHAN NYNÄS
0500 167 489

Korsnäs, Töjby, Träskböle

Korsnäs
Silverbergsvägen 23
66200 KORSNÄS

MARKUS SEPPI
040 143 8516

Yttermark, Bäckby, Näsby,
Kalax, Tjälax, Nämpnäs,
Norrnäs, Rangsbby

Närpes
Nybrovägen 13
64200 NÄRPES

MIKAEL FRANZÉN
0500 628 702

Pörtom, Övermark

Närpes
Nybrovägen 13
64200 NÄRPES

KJELL HULDÉN
0400 669 245

Teamledare
Finby, Böle, Pjälax, Kaskö,
Tjock, Åback, Lälby, Norra
Lappfjärd

Närpes
Nybrovägen 13
64200 NÄRPES

Lappfjärd
Lappfjärdsvägen 729
64300 LAPPFJÄRD

VICTOR ÅSTRAND
040 544 1449

Södra Lappfjärd,
Dagsmark, Sideby,
Ömossa, Skäftung,
Härkmeri, Uttermossa

Lappfjärd
Lappfjärdsvägen 729
64300 LAPPFJÄRD

E-POST:
fornamn.efternamn@svf.fi

HEMSIDA:
skogsvardsforeningen.fi

Skogsägarna

DRIVNINGSTJÄNST

SKOGSVÅRDSFÖRMAN

DANIEL JANSSON
040 507 4664
Karleby-Nykarleby

Kållby
Industrigatan 2,
68800 KÅLLBY

DAN KULLMAN
050 591 0383
Vörå-Malax

Vörå
Vöråvägen 12
66600 VÖRÅ

JESSICA GRANKULL
040-197 7100
Korsnäs-Sideby

Lappfjärd
Lappfjärdsvägen 729
64300 LAPPFJÄRD

ERIK SANDVIK
0500 560 648
Karleby - Sideby

Kållby
Industrigatan 2
68800 KÅLLBY

VÄGAR, DIKEN & GÖDSLING

KRISTIAN GÄDDNÄS
040 660 2042
Karleby-Nykarleby

Kållby
Industrigatan 2,
68800 KÅLLBY

DAN KULLMAN
050 591 0383
Vörå

Vörå
Vöråvägen 12
66600 VÖRÅ

JOHN BERG
0400 561 343
Korsholm-Pörtom

Malax
Köpingsvägen 14
66100 MALAX

JAMI PIRTTIMÄKI
040 660 2440
Korsnäs-Sideby

Lappfjärd
Lappfjärdsvägen 729
64300 LAPPFJÄRD

MATS HOLMGÅRD
Support EgenSkog
041 731 7593

Nedervetil
Murickvägen 5
68410 NEDERVETIL

EXPERTTJÄNSTER

Uppgörande av skogsbruksplan

- kartor, virkesvolym och tillväxtberäkningar
- avverkningsmöjligheter
- åtgärdsförslag prioriterade
- inkomster och kostnader

Värderingar

- värdering av skogsfastigheter
- skadevärderingar
- intyg och utlåtanden

Fastighetsförmedling, Ab Skogsfastigheter AFM

- förmedling av skogsfastigheter
- generationsväxlingsfrågor
- uppgörande av överlåtelsehandlingar
 - köpbrev
 - gåvobrev
 - arvskiten
 - skiftesavtal

Skogsbeskattning

- skogsskattedeklaration
- mervärdesskattedeklaration
- skattefrågor i anknytning till virkeshandel

Rådgivning och utbildning

- kurser och skolningar
- personlig rådgivning

SKOGSVÅRDSTJÄNSTER

Skogsförnyelse

- planering, förverkligande, övervakning av skogsvård
- förhandsröjning och markberedning
- val och anskaffning av odlingsmaterial
- sådd och plantering
- efterarbete

Vård av plant- och ungskog

- planering, förverkligande och övervakning
- ansökan om statsstöd

Vägar och diken

- planering och förverkligande av projekt
- ansökan om statsstöd
- väglagstjänster

Gödsling

- planering och förverkligande
- ansökan om statsstöd

VIRKESHANDELSTJÄNSTER

Virkesförsäljningsplan

- utredning av avverkningsmöjligheter
- avgränsning i terrängen
- beaktande av mångfald och livsmiljöer
- uppgörande av virkesförsäljningsplan
- information om marknadsläget
- uppgörande av anmälan om användning av skog
- uppskattning av kostnader för förhandsröjning och förnyelse

Bistånd vid virkeshandel

- offertbegäran
- jämförelse av offerter med beaktande av apteringsdata
- uppdaterad prisuppföljning

Virkesaffär med fullmakt

- underteckna avverkningsavtal
- övervakning av drivningen och mätningen
- rapport över granskningen
- godkännande av mätintyg

Drivningstjänst

- planering, övervakning och förverkligande av avverkningsuppdrag med egna resurser

LEDNING OCH KANSLI

JAN SLOTTE
050 544 2690
Verksamhetsledare

Vasa
Företagaregatan 13
65380 VASA

ANKI SVENN
040 823 2364
Kontorsföreståndare,
Fastighetsförmedlare
AFM

Vasa
Företagaregatan 13
65380 VASA

EIVOR SUNDQVIST
0400 194 901
Kanslist - skogsarbetare
och virkesutbetalningar

Kållby
Industrigatan 2,
68800 KÅLLBY

STINA SABEL
040 670 8595
Kanslist - medlemsärenden

Vasa
Företagaregatan 13
65380 VASA

CHARLOTTA FRANTZ
0500 568 804
Fastighetsförmedlare AFM

Vasa
Företagaregatan 13
65380 VASA

ANDERS HJORTMAN
040 143 7290
Fältchef

Vasa
Företagaregatan 13
65380 VASA

HUVUDKONTOR VASA
BESÖK, FUTURA III,
2:a våningen
Företagaregatan 13,
65380 VASA
Tel. 010 581 8400

POST
PB 186, 65101 VASA

SKOGENS LIVSCYKEL

DEL
2

För en skogsägare är skogens livscykel nog så välbekant, men i en artikelserie under året tänkte vi ändå ta ett samlat grepp och undersöka skogens olika faser.

Förnyelseyta och plantskog

I denna del i serien om skogens livscykel kommer det att handla om förnyelseytan och plantskogen. Vad kännetecknar dessa faser, hur ska de skötas och vilka förnyelsealternativ finns?

TEXT: CHARLOTTA FRANTZ OCH JOHN BERG

Förnyelseytan

Nu är då den gamla skogen avverkad/skördad och skogsägaren har fått ekonomisk nytta av de tidigare generationernas skogsvård. Då träden fälldes sprutades samtidigt medel mot rotröta på stubben ifall avverkningen utfördes mellan mors- och farsdag.

Den första sommaren efter slutavverkningen har vi ett område som består av stubbar, ris och toppar från de avverkade träden. Ifall ris och toppar satts i högar under avverkningen så ska detta så kallade grot köras ut till bilväg efter att ha torkat en sommar. Emedan den mesta näringen i hyggesresterna finns i just barren är det till fördel om dessa kan torka och falla

av före kvistarna körs ut. Högarna täcks med ett speciellt papper för att höstregn och snö inte igen ska väta ner det som under kommande vinter bränns upp för att ge både värme och ibland el. Tidigare var också stubbrytning aktuellt men lönsamheten har gjort att den verksamheten minskat. Kanske den i detta nya världsläge kommer igen.

Olika alternativ för förnyelse

Följande skede efter slutavverkningen är att få en ny trädgeneration på plats; detta är skogsägaren enligt lag skyldig att göra i och med slutavverkningen. Det finns tre sätt att få följande generation på gång:

1 Den, i våra trakter, mest använda metoden är plantering. Numera planteras mera gran än tall medan det tidigare var tvärtom; då avverkades de högre, torrare höjderna med kargare mark som var lämpligast för tall. Numera har skogen blivit förnyelsemogen också i lägre områden med bördigare mark, och där passar granar. Också vårtbjörkar vore ett intressant alternativ, men att plantera dessa kräver att området inhägnas från främst älgar och harar.

Fördelen med plantering är att plantmaterialet är förädlad genom att man i flera generationer bakåt har korsat de bästa träden i fröplantager och plantskolor. Uppskattningsvis ska dessa ge en mertillväxt på åtminstone 20 procent jämfört med naturplantor. En minst lika viktig fördel med plantering är att plantorna genast börjar växa och komma över/igenom konkurrerande vegetation.

2 En annan metod för förnyelse är sådd och då främst av tallfrö. Denna metod kan användas på kargare torra marker. Här finns lite konkurrerande gräsvegetation. Sådden kan ske antingen för hand eller maskinellt i samband med markberedningen. Man kan använda både

förädlad och plockat frö från skogar i närområdet. Sådden är förmånligare än plantering men tillväxten är också lägre i dessa kargare områden. Fördelen med sådd är att träden utvecklas normalt i synnerhet eftersom rötterna inte behöver stå i en liten kruka. Nackdelen jämfört med plantering är att plantorna nog blir cirka fem år efter i utvecklingen och att sådden kan misslyckas om de frön som nyligen grott torkar bort eller dränks.

3 Den tredje metoden är att använda kvarlämnade träd som fröar av sig och på så vis skapar följande generation. Gällande tall så kallas metoden för fröträdsställning och då lämnas 20 - 100 av de bästa tallarna kvar för att så in området. Alternativet kant- och teghuggning går ut på att man avverkar cirka 25 meter breda remsor och kantskogen bredvid sår in området. Detta lyckas bäst i bördiga, fuktiga svackor och då kommer främst björk och granplantor. Avverkning i skärmställning kan användas för att förnya gran naturligt. Redan tio år före avverkningen borde då skogen gallras glest (kallades tidigare för timmerställning) så att granplantor kan börja växa. Vid själva förnyelseavverkningen sparas 100 - 300 träd av främst tall

Naturlig förnyelse som bäst.

Nyplanterad markberedd yta.

KONTAKTA
SVF I DINA
SKOGLIGA
ÄRENDEN

och björk samt lite gran för att fortsätta fröa av sig. Dessa skyddar också de små granplantorna från frostsador, speciellt på försommaren. Efter att tillräckligt med plantor kommit upp tas de gamla träden bort. De största riskerna med dessa naturliga förnyelser är att de kvarlämnade träden ofta genast blåser omkull med följden att frösättningen uteblir. Eller också uppkommer en tät gräsväxt som effektivt kväver de flesta nya frön.

Förberedande åtgärder och kostnader

Före själva förnyelsearbetet påbörjas så borde marken bearbetas för att plantorna och fröna ska ha en chans att överleva de första kritiska åren. Två metoder används idag:

1 Markberedning med grävmaskin är den mest använda metoden. Då vänds markytan upp och ner eller sidledes på knappt 2000 planteringspunkter/hektar. På fuktigare områden görs en hög så plantan kommer högre upp och klarar frosten bättre. Dock borde man undvika att röra steniga backar med grävmaskin. Markberedning kostar cirka 450 €/ha + moms.

2 Den tidigare dominerande metoden harvning förekommer ännu på kargare områden med lite ris kvar och där mindre gräsväxt väntas eller ingen torrläggning med grävmaskin behöver utföras. Vid harvning drar en skogstraktor två snedställda tallrikar försedda med taggar längs kanterna, och då traktorn kör framåt gör tallrikarna två fåror med små vallar. Dessa används som planteringspunkter. Harvning kostar cirka 250 €/ha + moms.

Ifall man också sår maskinellt på samma gång tillkommer frökostnaden för drygt 300 gram tallfrö vilket utgör cirka 420 €/ha + moms.

En kombination av dessa två metoder finns också kvar i någon mån. Då talar vi om kontinuerlig fläckhögläggning. Då drar en skogstraktor ett aggregat som med två meters mellanrum drar upp en liten hög till planteringspunkt. Också detta är tvåradigt. Passar bäst på mjukare marker som inte kräver dikning.

Plantering eller sådd borde ske så snabbt som möjligt efter avverkning så att inte konkurrerande gräsvegetation eller hallonsnår kväver plantorna. Vanligast i dag är att ytan markbereds sommaren efter avverkningen och att planteringen sker våren därpå. Ifall inget ris samlas så kan allt ske första sommaren.

Kostnaden per hektar är cirka 450 € för markberedning, 450 € för plantor (2000/ha) och 450 € för planteringsarbetet, vilket gör totalt cirka 1350 €/ha + moms.

Markberedning för sådd med harv kostar cirka 250 € och frökostnad cirka 420 €, vilket gör totalt 670 €/ha + moms.

Plantskogens skötsel

Ungefär fem år efter planteringen finns drygt en meter höga plantor. Ofta finns även en massa lövsly, vilket inom några år blir högre än de tallar

och granar som planterats. I detta skede borde en slyröjning utföras då i huvudsak allt lövsly tas bort. Slyet kommer nog snabbt igen men har då svårt att komma förbi barrträden höjdmässigt. Denna tidiga slyröjning går väldigt snabbt att utföra och är således förmånlig. Många skogsägare klarar också detta bra på egen hand.

En normal plantskogsröjning utförs då plantorna är 15–20 år gamla. Vid risk för älgskador på tallar så borde plantorna vara minst 4–5 meter höga medan granarna kan röjas redan vid 3 meters höjd. Ifall man tidigare gjort slyröjningen så är inga barrträd skadade av lövsly utan det gäller bara att glesa ut befintliga barrträdsplantor till cirka 2000 /ha. Lövträd lämnas i luckor. Ifall detta är första gången röjsågen används på området så är en del av barrplantorna skadade av högre björksly och borde tas bort. Kvar blir då en björk som bara i undantagsfall ger ekonomiskt utbyte som stock. Barrträdet som förstörts hade i stället kanske gett 1–3 stockar i slutavverkningen. Detta visar på vikten av slyröjning. Även här siktar man på 2000 plantor/ha, men det finns oftast färre bra barrträd än då slyröjning utförts tidigare.

Risker

Det finns faror för plantskogen; tallarna kan skadas av älgar, granarna av rådjur och hjortar som äter topparna. Att sidogrenar äts inverkar dock inte på kvaliteten.

Man kan förhindra hjortdjursskador genom att spruta Trico på topparna. Medlet innehåller fårfett som smakar och luktar illa för hjortdjuren. Medlet kan köpas subventionerat från den lokala jaktvårdsföreningen eller till fullt pris från lantbruksaffärer.

I ett riktigt tidigt skede efter planteringen kan också speciellt granplantor frystorka på våren. Då marken är frusen och vårsolen lyser starkt flera dagar på plantan som inte kan ta upp vatten kan den torka bort.

Allra första året efter planteringen kan snytbaggar göra stora skador på plantorna. Snytbaggen äter barken runt plantan som då dör. Snytbaggen går emellertid ogärna ut på bar mark som uppkommer vid markberedning. Erfarenheten har visat att till och med hälften av plantorna dör under de första åren på områden som inte markberetts före plantering, till följd av snytbaggsangrepp och konkurrerande vegetation runt den lilla plantan. På markberedda ytor klarar sig 90 - 95 procent av de planterade plantorna.

Växtlighet och djurliv

Naturen återhämtar sig fort efter en slutavverkning och nygamla växter som inte funnits i den gamla tätta skogen kommer igen. Hallonen kommer på bara några år efter avverkningen på bördiga platser. Också lingon återhämtar sig fort medan blåbären kommer tillbaka senare.

Tack vare vårt skogsbruk med otaliga ytor/matbord med lövsly har vi rikligt med älgar. Hjortar och rådjur äter av de olika gräs och örter som kommer upp på ytorna efter några

Skogsägaren gör första slyröjningen. I detta skede lite jobb och enkelt att utföra. Sparträd i bakgrunden.

Plantskogen efter slyröjning.

år. Redan om femton år kan järpar ofta hittas i fuktigare områden med al- och björksnår.

I alla avverkningar, både gallringar och slutavverkningar, lämnas en del viltsnår och äldre träd som ska bli kvar hela tiden. Redan i röjningsskedet borde lämpliga täta buskage sparas till viltsnår där speciellt skogsfåglar kan gömma sig för sina fiender. Döda träd lämnas alltid kvar, både stående och liggande, för att öka på mängden död ved för de nedbrytare som finns. Dessa är helt ofarliga för den växande skogen.

Kolbindning

Ofta framförs argumentet att en kalyta inte binder kol och därför inte är gynnsam för klimatet. En kalyta förblir emellertid inte en kalyta i de finländska skogarna och redan unga plantor binder kol. Ju större plantan bli, desto mer kol binder den. Skogen består av bestånd i olika åldrar och tillväxten och därmed kolbindningen är störst i gallringsskedet, men plantskogen är en viktig del i skogens kretslopp. ■

METSO-objekt är oftast oskötta gammelskogar, kärrmark och bördiga marker, strandskogar, skog kring flador och ängsjöar samt skog där hotade arter lever. Även all landhöjningsskog i skärgården i vårt område klassas som sådana, såvida det inte handlar om plantskog.

Populärt med frivillig fredning genom METSO- och Helmi-programmen

Skyddsprogrammet METSO, som riktar sig till privata skogsägare, baserar sig på frivillighet. Målet med METSO är att bevara skogar där utrotningshotade arter lever. Det nyare livsmiljöprogrammet HELMI är mer fokuserat på myrskydd och kompletterar METSO-programmet. Vi reder ut begreppen och möjligheterna med programmen för dig som är skogsägare.

TEXT OCH FOTO: ANNA SAND/KUSTMEDIA

METSO-programmet har som avsikt att utöka den skyddade skogsarealen i Finland med totalt 96 000 hektar fram till 2025. I slutet av fjolåret hade nästan 90 procent av målet nåtts, vilket innebär att 84 000 hektar skog fredats på frivillig basis.

– Jämfört med hur det fungerat under tidigare skyddsprogram, som inte baserat sig på frivillighet, är det som natt och dag, konstaterar överinspektör Vesa-Pekka Simula på NTM-centralen, där han fungerar som chef för gruppen för verkställandet av naturskyddet.

Programmet genomförs i samarbete med jord- och skogsbruks- samt miljöministeriet, och bereds samt verkställs av Skogscentralen och NTM-centralerna i landet. Skogsägaren kan erbjuda sin skog att upptas i METSO-programmet, och då görs en utvärdering av livsmiljön i skogen baserat på naturvetenskapliga grunder.

– Merparten av all skog som fredats genom METSO har tagits med på basen av skogsägarnas egna initiativ. Det handlar om mer än 90 procent, berättar Simula.

När skog godkänns som METSO-objekt ersätter staten skogsägaren för de kostnader som uppkommer till följd av inkomstbortfall i virkesproduktionen.

Skyddsbeslutet kan vara tillfälligt, men oftast är det slutgiltigt.

– Det finns två vägar att gå: Antingen köper staten objektet, eller så införs permanent skydd men markägarskapet kvarstår, förklarar Simula.

Den ersättning som betalas till markägaren ska motsvara gängse värde av virkesbeståndet och var under fjolåret omkring 6 800 euro per hektar i medeltal. Ersättningen är alltid skattefri.

– Priset justeras utgående från virkespriserna, men förstås inte dagligen, tillägger Simula. För tillfället är den på stigande. Det högsta pris som utbetalats hittills är omkring 20 000 euro per hektar.

Sammanlagt fick markägarna i Finland under fjolåret 43 miljoner i ersättning för skyddsåtgärderna.

– Det har inte varit några problem att få objekt och inte heller ersättningen finansierad på vårt område – tvärtom. Vi fick tilläggsmedel ifjol för att kunna freda alla objekt som fanns på listan, men fortfarande finns många objekt i kö. Det blir inga problem att nå målet på före 2025, konstaterar Simula.

Urvalskriterierna för METSO-objekt består av både allmänna och livsmiljöspecifika urvalsgrunder. De allmänna omfattar bland annat förekomst av ho-

Överinspektör Vesa-Pekka Simula på NTM-centralen fungerar som chef för gruppen för verkställandet av naturskyddet. Han konstaterar att det är som dag och natt nu när naturskyddet genomförs på frivillig basis, i stället för som med tidigare program genom tvångsinlösen.

ERSÄTTNINGSPRINCIPER

- Skyddet verkställs helt och hållet med frivilliga köp och med respekt för markägarens ståndpunkter och åsikter
- Vi erbjuder en köpesumma enligt principen om full ersättning eller en fridlysningsersättning för området som ska skyddas
- Som grund för bedömningen används områdets skogsbruksvärde och den ekonomiska förlusten ersätts
- Värdet på torv ersätts om det skulle vara möjligt att få nödvändiga tillstånd för området
- Köpesumman och fridlysningsersättningen är 100 % skattefria
- I förhandlingarna beaktas också fastighetstekniska aspekter och behoven att använda den resterande fastigheten tryggas
- Det är möjligt att verkställa skyddet genom att använda bytesmark

SKOGSVÅRDSFÖRENINGEN OCH SKYDDSPROGRAMMEN

Fältchef Anders Hjortman på Österbottens Skogsvårdsförening ser inga problem med METSO-och program är frivilligt.

– Olika skogsägare har olika målsättning med sitt ägande och detta kan vara ett alternativ för en del skogsägare.

Det viktiga då man överväger att skydda sin skog är att beakta alla aspekter som skyddet påverkar. Avgränsningen av det fredade området är viktig. Linjerna på kartan blir till lag och påverkar skogsbruket i framtiden.

– Se alltså till att det fredade området avgränsas noggrant och inte enligt schematiska raka linjer. Det gäller att komma ihåg att angränsande skog och fastigheter ska skötas också i framtiden och att man behöver ha vägrätt till dessa, poängterar Hjortman.

Det är möjligt att ordna nya vägrätter längs andra vägar, bara man som markägare är medveten om saken och tar upp det i förhandlingarna. Från NTM-centralen diskuterar man alltid både skyddsbestämmelserna, själva området samt priset med markägaren.

– Vid behov står staten för att ordna med nya vägrätter, och om

det krävs också byggandet av nya vägar. En annan möjlighet är att markägaren, om han så önskar, väljer att också låta ytterligare mark ingå i skyddsområdet.

Det här kan ibland vara den enklaste lösningen om det handlar om endast ett litet område som skulle bli utanför och dit man skulle behöva vägrätt, säger Simula.

Hjortman fortsätter:

– Annat man bör tänka på är möjligheten att sköta utfallsdiken genom området och som många andra markägare är beroende av. Det kan löna sig att fundera tillsammans med sin skogsvårdsinstruktör så att alla alternativ beaktas, tipsar Hjortman.

Fredningen kan göras på två sätt. Endera säljer man marken till staten eller så fredar man endast skogen och behåller äganderätten till marken.

– Att behålla marken rekommenderas eftersom man då har större möjligheter att påverka jaktmöjligheterna, vilket är viktigt för att hålla viltstammarna på en lämplig nivå, tillägger Hjortman.

tade arter. Tio olika livsmiljöer ingår och hit hör bland annat lundar, moar, kärr, skogar kring vattendrag och mångfaldsobjekt på landshöjningskusten.

– Våra landhöjningsskogar och i princip alla naturliga eller naturliknande skogar som inte är plantskogar i skärgården kan anses vara METSO-objekt. Landhöjningsskogarna är unika – de finns ju bara här, konstaterar Simula.

I övrigt kan man generalisera och säga att gammelskog som inte skötts som ekonomiskog, med flertalet trädarter i olika åldrar, också klassas som METSO-objekt.

– Kärrmark och bördiga marker, strandskogar, skog kring flador och ängsjöar samt skog där hotade arter lever räknas också hit.

Att METSO-programmet varit lyckat och också populärt hos skogsägarna, råder det ingen tvekan om. Helmi-programmet, som regeringen fattade beslut om för bara ett år sedan, är ännu inte lika känt hos markägarna och under sommaren kommer därför en informationskampanj att genomföras, riktad till markägarna.

– Också Helmi-programmet baserar sig på frivillighet, men är mer inriktat på myrskydd. Målet är att stärka den biologiska mångfalden i Finland och samtidigt även begränsa klimatförändringen.

Insatserna består såväl av myrskydd som restaurering av myrar, restaurering av fågelvatten och våtområden samt

stränder, lundar och solexponerade områden. Totalt omfattar programmet 40 olika åtgärder. NTM-centralerna, Forststyrelsen och kommunerna ansvarar för genomförande av programmet, som pågår fram till 2030. Det ambitiösa målet för programmets första år om att skydda 5 000 hektar myrar uppnåddes och till och med överskreds.

– Totalt ska 60 000 hektar myrmark och ytterligare 40 000 hektar skogsmark skyddas fram till 2030 inom ramen för Helmi-programmet.

Ersättningsprinciperna är dock antingen krångligare då det gäller Helmi, eftersom myrar sällan har samma ekonomiska värde som skog.

– Inventeringarna är klara och i Österbotten handlar det om cirka 2 000 fastigheter och omkring 1 500 markägare som berörs och som kommer att kontaktas. Målet är att kunna skydda 700-800 hektar årligen på vårt område.

Åtgärderna inom Helmi-programmet, såsom restaurering av skogar, kompletterar METSO-programmet under åren 2021-30. Därefter kommer skyddet, vården och restaureringen av de skogliga livsmiljöerna att fortsätta under METSO-programmets nya period 2025-2030.

– I beslutet om Helmi ingick nämligen ett beslut om en fortsättning av METSO-programmet efter att den nuvarande programperioden för Helmi upphör 2025, avslutar Simula. ■

Bra i skogen

Svf.fi

SKAPA UTRYMME FÖR VÄRDETILLVÄXT I DIN SKOG

Försevad plantskogsskötsel leder till sämre värdetillväxt. Plantskogsskötsel som utförs i tid sparar pengar och skogen bibehåller sin livskraft. Plantskogsskötseln ökar andelen stock vid framtida avverknings- och avverkningsintäkterna ökar med minst 40 % jämfört med utebliven plantskogsskötsel.

Beställ plantskogsskötsel från skogsvårdsföreningen:

www.mhy.fi/sv/osterbotten/skogsvard/plantskogsskotsel

Skogsvårdsföreningen Österbotten, Företagaregatan 13, 65380 VASA
010 581 8400 • info@svf.fi

Skogsägarna
Svf Österbotten

FÖRSÄLJNING OCH SERVICE

STIHL **TIGA** **VIKING** **FIKU** släpvagnar

Magnesiumram, lång serviceintervall, utmärkt vibrationsdämpning och acceleration gör dessa till dina drömsågar!

STIHL MS 241 C-M VM

- Proffssåg med värmehandtag.
- 4,8 kg
- 42,6 cm³
- 2,3 kW / 3,1 hk

669,- Erbjudande

STIHL MS 201 C-M

- 35,2 cm³, 1,8 kW / 2,4 hk, 4 kg

699,- Erbjudande

M-TRONIC styrsystem

- Ingen shoke och inga justeringar

STIHL MS 261 C-M

- 50,2 cm³
- 3 kW / 4,1 hk
- 4,9 kg

699,- Erbjudande

Service av
Lantbruks- och
entreprenad-
maskiner,
reservdelar, till-
behör, oljor m.m.

Auktoriserad Valtra,
Fendt, Sampo
Rosenlew, Huddig
och Lännen
-service

VALTRA **SAMPO ROSENLEW** **FENDT** **HUDDIG** **Lännen**

MASKINSERVICE • KONEHUOLTO

MARANDER

Cirkelvägen 15, 65100 Vasa. Tel. 318 2950, 0500 364 688
www.marander.fi • e-post: marander@maskin.netikka.fi

snabb och
pålitlig service!

Du som medlem i skogsvårdsföreningen kan alltid be om råd i anknytning till din skog, det må sedan gälla virkeshandel, skogsvård, skogsbeskattning eller naturskydd. Vi erbjuder en mängd tjänster som du kan använda dig av.

Det är lätt att äga skog med
Skogsvårdsföreningens hjälp!

Kontakta oss!

Skogsägarna
Svf Österbotten

SKOGSPLANTERING

steg för steg

Våren är här och vi planerar för plantering och sådd i olika former. Trädgårdslanden skall bearbetas och blombänkar luckras för att inte prata om det Österbottniska åkerlandskapet som bearbetas nu under några intensiva veckor.

TEXT OCH FOTO: ANDERS HJORTMAN

I skogslandskapet påbörjas också en odlingssäsong. Skogsplantorna har kommit och väntar på att få sträcka ut sina rötter ur jordklumpen där de utvecklades förra sommaren och kanske sommaren före det. Granen kan planteras både vår och höst medan för tallen rekommenderas vårplantering.

Låt plantorna tina upp

De allra flesta plantor vi får på våren kommer ur fryslager och är frusna vid leverans. Plantan bör absolut få tina upp i lugn och ro före planteringen. Placera ut plantlådorna glest i skuggan helst under tak. Glest så att luften får

cirkulera på alla sidor och tina dem jämt och under tak så att de är skyddade från regn som annars kan blöta upp lådorna och försämra deras hållbarhet. Öppna upp handtagshålen på plantlådorna och luftningshålen ovanpå plantlådorna. Någon dag före planteringen kan man öppna upp locket så plantorna får vänja sig med ljuset.

Håll plantorna fuktiga

Plantorna kommer med tillräcklig fukt i allmänhet men har man lagrat dem flera veckor kan det bli aktuellt att vattna dem före planteringen. Man skall kunna krama vatten ur jordklumpen.

Hitta lämplig planteringspunkt

”Det är flera plantor som drunknar än som torkar” enligt erfarna skogsfackmän. Det gäller alltså att få plantan placerad högt i terrängen. Är ytan harvad kan plantan placeras på en högre del av harvspåret dock så att det finns mineraljord runt plantan. Snytbaggen äter barken runt plantornas stam men tycker inte om att gå över mineraljord. En bra högläggningshög är vänd upp och ner oftast bredvid gropen med lite mineraljord som socker på toppen. Där är en bra plats för plantan.

Är ytan inte markberedd är det till fördel att med stöveln sparka bort en del av ytskiktet och på det sättet få plantan djupare och i bästa fall i kontakt med mineraljorden. Sydläge i förhållande till stubbar och stenar är att föredra.

Trampa fast plantan

Försök att få ner plantan så långt som möjligt. Det gör inget att jordklumpen försvinner ner i marken. Sedan är det viktigt att trampa fast plantan så att det inte finns luft runt rötterna som torkar ut rötterna.

Håll avstånden

Utmaningen med planteringen är att hålla reda på var man planterat. Detta gäller speciellt om man planterar på omärkberedda ytor. En planta på en markberedningsfläck syns bra men en planta satt i blåbärsriset kan vara svår att upptäcka. För att sätta 2 000 plantor per hektar så skall avståndet mellan plantorna och plantraderna vara 2,25 m. För tall rekommenderas 2 000 plantor per ha medan för gran rekommenderas 1 800 (2,35 m emellan).

VÄGAR | DIKEN

SYD

Vägprojekt:

Saltjärv skogsväg (ny väg) i Töjby:

Vägen är till stort sätt färdig, under våren kommer vi att sladda vägen samt köra på mera grus i väg ytan. Målet är att vi skall överlåta en färdig väg åt väglaget sommaren 2022.

Gillermossens skogsväg i Tjöck:

Vägen grundförbättrades sommaren 2021. Inkommande vår skall vi sladda vägen samt köra på ett extra sladdlager med grus på den. En färdig väg överläts åt väglaget under sommaren.

Bladh skogsväg i Knäpnäs:

Vägen grundförbättrades under sensommaren 2021. Under våren kommer vi att göra mindre korrigeringar vartefter vi sladdar och grusar upp vägen, en till gång. Den grundförbättrade vägen skall överlätas åt väglaget inkommande sommar.

Fältas skogsväg i Tjöck: Vägen grundförbättrades under sensommaren 2021, inkommande vår kommer vi ännu att göra mindre korrigeringar vartefter vi kör på ett till sladdlager med grus före vi avslutar projektet.

Bäckåsvägen i Öster-Yttermark: Vägen har grundförbättrats sommaren 2021, inkommande vår kommer vi ännu att

sladda samt grusa upp vägen vartefter vi avslutar projektet.

Fjärdsvägen i Bäckby: Väglaget har vid sitt möte den 1.3.2022 tagit beslut om att påbörja en grundförbättring av vägen.

Grundförbättringen planeras under sommaren och troligtvis kan grävmaskinsarbetena inledas sommaren 2023.

Smalmossa skogsväg (ny väg) i Övermark: Ett begynnelsemöte för berörda markägare hölls den 17.3.2022. Mötet beslöt att planeringen av en ny väg skall påbörjas då 70% av delägarna gett sin fullmakt till projektet. Målsättningen är att vi skall kunna planera vägen inkommande sommar så att vi kan påbörja grundarbeten sommaren 2023.

Dikesprojekt:

Nedermossens västra dikesplan i

Ömossa m.fl.: Hälften av de planerade diken har rensats och dikesrensningen fortsätter så länge som företaget tillåter, målsättningen är att alla arbeten skall vara gjorda vintern 2022-2023.

Nedermossens östra dikesplan i Ömossa m.fl.: hälften av de planerade diken har rensats, under sommaren kommer vi att rensa ett utfallsdike samt spränga bort lite berg ur enstaka diken, sista diken skall vara rensade till våren 2023.

Rusmossen i Tjöck: Ungefär hälften av planens diken har rensats under hösten/vintern, nu återstår endast de torraste part-

ierna vilka vi kommer att rensa inkommande sommar. Dikesplanen avslutas troligtvis till hösten 2022.

Norrskogens dikesplan i Näsby: I stort sett alla dikeslinjer har öppnats under den gångna vintern. Vi har fått Ntm-centralens utlåtande på dikesrensningen och kan till nästa kalla ihop delägarna i projektet till ett finansieringsmöte. Dikesrensningen kommer vi att inleda sommaren 2022.

Inderfjärdsdiken i Korsnäs: Planeringen är till stort sätt färdig, vi väntar ännu på Ntm-centralens utlåtande på rensningen. Målsättningen är att vi skall kunna utföra rensningen sensommaren 2022.

Tilträskets dikesplan i Korsnäs: Alla dikeslinjer är i dagsläget öppnade, berörda markägare har också kallats till finansieringsmöte för projektet. Efter mötet ansöker vi om Kemera-stöd för dikningen som vi hoppas på att kan utföras inkommande sommar. **Rävåsens dikesplan i Tjöck:** Dikesplanen är gjord och vi har sänt ut info-brev till berörda markägare. Vi hoppas på att få alla dikeslinjer öppnade före sommaren, tanken är att vi skall kunna utföra rensningen hösten-vintern 2022.

Börkmossens dikesplan i Lappfjärd: Ca. En tredjedel av projektområdet blev planerat före vintern, resten kommer vi att planera under kommande barmarksperiod. De planerade dikeslinjerna huggs upp redan i sommar och vår målsättning är att vi skall

kunna inleda dikesrensningen sommaren 2023.

Bodarna dikesplan i Sideby: En stor del av markägarna i området har gett fullmakt för en dikesrensning som planeras inkommande sommar. Dikningen inleds troligtvis därpå följande år (2023).

Stormossträskets dikesrensning i

Helanelund: Hade begynnelsemöte 9.12.2021 där man beslöt att inleda ett projekt. Stor del av markägarna har redan gett sin fullmakt och terrängplaneringen kan göras så snabbt som möjligt i vår. Målsättningen är att dikesrensningen kan utföras under sensommaren 2022.

MELLAN

Vägprojekt:

Kronskogen, Petalax: Sista gruset utkörs under sommaren.

Blommisgränd, Petalax: Finansiering beviljats så vägen grävs i sommar.

Risnäsåddin, Övermark: Finansieringen ej godkänd ännu men genast efteråt grävs vägen i sommar.

Johannesdal, Norra Pörtom: Planering i sommar.

Norra Vörå-Karvat skogsbilväg. Grundförbättring av vägen fortsätter i sommar.

Lotlax-Kärklax skogsbilväg. Slutredovisningen inlämnad till Skogscentralen.

Kocki skogsväg i Komossa. Förfrågningar

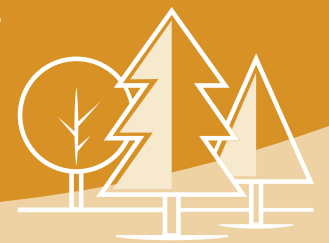
En planta i en markbe-redningshög har alla för-utsättningar att klara sig.

PLANTLAGER

Skogsvårdsföreningens plantlager i Munsala kommer från och med årets säsong att flyttas till Monå, vid UF Svanen.

Adress: Monåvägen 497,
66980 MONÅ

Ett sätt att hålla koll på plantraderna kan vara att göra fyra käppar exakt så långa som plantavståndet och placera två i vardera sidan av ytan. Två käppar i borte sidan av ytan i linje med den rad du tänker plantera. Då har du som på sjön två sikten att hålla i linje. Två käppar placeras i linje där du kommer tillbaka med rad två. När du kommer med den första plantraden fram till käpparna i andra sidan flyttar du dem två längder i sidled och har nya siktkäppar för den tredje raden. När du

vänder dig om för att plantera andra raden finns två siktkäppar på andra sidan ytan att sikta efter.

Markera plantorna

Är det bördig mark som man inte har markberett är det stor risk att gräsväxtligheten tar över innan plantorna hunnit växa till sig. För att den planteringen skall lyckas krävs för det mesta att plantorna söks fram på hösten. Annars lägger sig gräset över

plantorna och de har svårt att komma upp på våren.

Vid risk för kraftig gräsväxt lönar det sig att märka ut plantorna på något vis. Det finns färdiga käppar att köpa för sådant.

Eftergranskning

Plantans första år är en utmaning. Det gäller för plantan att få ner rötterna ordentligt och att klara sig mot snytbagg, frost, hjortdjur och gräs som

lägger sig över plantan. Våren efter planteringen är en granskning av planteringen viktig. Då ser man plantorna bra och man får enkelt en uppfattning om i vilken omfattning man behöver komplettera.

En tidig komplettering ger en jämn och fullsluten plantskog. ■

från vägdelägare om en grundförbättring. Inledande möte kommer att hållas.

Dikesprojekt:

Sane- Hösne, Pörtom: Dikeskartor utskickas och sista fullmakter begärs in, finansieringsansökan inlämnas under hösten och dikeslinjer avverkas närmaste året.

Kipprot, Molpe: Sista fullmakterna på gång, varefter finansieringsansökan inlämnas.

Narne norra, Malax: Finansieringsansökan inlämnad, kvarvarande diken avverkas under året, dikningen påbörjas troligen på senhösten.

Moberget, Malax: Dikeskartor utskickas och sista fullmakter begärs in, finansieringsansökan inlämnas under hösten och dikeslinjer avverkas närmaste året.

Helne-Vitmossen och Hanikkärret, Malax: Ca 80 % dikat, resten kommande vinter förutom vägar på dikesren samt vägtrummor som görs nu i sommar.

Helenemossen, Rimal: Dikning pågår längs avverkade dikeslinjer, troligen blir halva projektet klart nu medan resten grävs efter att dikeslinjerna avverkats/röjts.

Kläckmokärret, Sundom: Dikena grävs i sommar.

Blemörsund-Sandövattnet, Replot: Resterande diken rensas i sommar.

Blemörsund, Replot: Diskussion med NTM pågår om vad som får rensas.

Vörmossen dikesplan. Omfattande dikes-

rensning genomfördes under vintern. Vi fortsätter avverkningarna och dikningarna nästa vinter. Eventuellt också i viss mån nu på sommaren.

Böte 2 dikesplan. Planering pågår.

Tottesund dikesplan. Finansieringsansökan har godkänts och största delen av området har avverkats. Dikesrensning preliminärt nu på hösten.

Blomsteräng dikesplan.

Finansieringsansökan godkänd. Avverkning nästa vinter.

Västerhankmo dikesplan. Finansieringsansökan har lämnats in till Skogscentralen.

Kärkine dikesplan. Området har avverkats och finansieringsansökan inlämnad.

NORR

Vägprojekt:

Fröudbacka skogsväg i Katternö by: Väglaget har hållit vägstämma och grundförbättringsplanen har godkänts på vägstämma.

Silvergruvsvägen i Ytterbrätö, Kronoby: Vägbyggnadsarbetena har inletts i april.

Hjeltasbacken skogsväg i Nykarleby: En ny skogsväg byggs på Nykarleby församlings marker. Vagarbetena inleds i sommar.

Jäknobacka skogsväg i Överesse: Vägen kompletteringsgrusas 2022.

Kackurlamp skogsväg i Nedervetil: Vägen har grundförbättrats, färdigställs i sommar.

Kettusbacka skogsväg i Nedervetil: Vägen

har grundförbättrats, färdigställs i sommar.

Rudträsk skogsväg i Larsmo: Vägen har grundförbättrats, färdigställs i sommar.

Kettusbacka skogsväg i Överby, Nedervetil: Grundförbättringsprojektet avslutas i sommar.

Lakna-Saloforsvägen i Nedervetil: Grundförbättringsprojektet avslutas i sommar.

Herrlodsvägen i Brätö, Kronoby: Grundförbättringsprojektet avslutas i sommar.

Uddskata skogsväg i Korplax by, Karleby: Vägbyggnadsprojektet avslutas i sommar

Kåtabacka skogsväg i Småbönders, Kronoby: Väglaget har hållit en extra vägstämma i december. Medan vindkraftsintresset utreds avvaktar vi med att lämna in grundförbättringsplanen för godkännande.

Tornberg skogsväg i Bennäs: Broförbättringsplanen lämnas in för godkännande.

Större istandsättningsdikningsprojekt där dikning påbörjas i sommar:

Gränlandi dikningsplan i Ytter- och Överesse byar

Bränno norra dikningsplan i Källby by, Överpurmo

Furuholmen dikningsplan i Kaustar och Korplax, Karleby

Storträsket dikningsplan i Kovjoki,

Är din väg i behov av förbättring/ grundförbättring? Skogsvårdsföreningen erbjuder administrativa tjänster till väglagen och utför vägunderhåll.

TA KONTAKT:

KARLEBY-NYKARLEBY

Kristian Gäddnäs,
tel 040 660 2042,
e-post: kristian.gaddnas@svf.fi

VÖRÅ

Dan Kullman,
tel 050 591 0383,
e-post: dan.kullman@svf.fi

VASA, KORSHOLM, MALAX, PÖRTOM

John Berg,
tel 0400 561 343,
e-post: john.berg@svf.fi

NÄRPES, KRISTINESTAD, KASKÖ

Jami Pirttimäki,
tel 040 660 2440,
e-post: jami.pirttimaki@svf.fi

Granbarkborren

– en liten insekt som kan göra stor skada

Granbarkborren är ett litet skadedjur som angriper granar och trivs där det är varmt. Vartefter klimatet blir varmare förekommer den längre och längre norrut. I dagsläget är det södra och sydöstra Finland som drabbats värst.

TEXT OCH FOTO: ANDERS HJORTMAN

Granbarkborren förökar sig i vindfällan och färskt granvirke. Den angriper också gamla försvagade träd samt solexponerade granar i kantskogen. Friska granar som kan utsöndra mycket kåda gör livet svårt för granbarkborren men under varma somrar kan den svärma flera gånger och då går inte heller friska träd säkra. I Österbotten har vi ännu inte haft alarmerande förekomst av granbarkborren men det är bra att vara på sin vakt.

Vi har de senaste åren haft flera stormar och en varm och torr sommar bak-

om oss vilket kan öka riskerna. Tecknen på granbarkborreangrepp är små hål i barken och brunt "mjöl" på barken och nere vid stambasen. Granbarkborren gnager gångar mellan barken och veden för att lägga ägg. Detta skadar naturligtvis trädet och drar dessutom in blånadsvamp i stammen.

Hittar du då spår som pekar på granbarkborren är det bråttom. Vid massiva angrepp dör granarna snabbt och egentligen har du bara några veckor på dig att avverka virket innan granen har dött eller blivit så angripen av blånadsvamp

Tecknen på granbarkborreangrepp är små hål i barken och brunt "mjöl" på barken och nere vid stambasen

att det inte duger till stock.

När granen redan dött och barken börjar flagna ser du det typiska mönstret på modergångarna men då är det inte bråttom längre. Barkborrarna har dragit vidare och virket duger bara till energived. Det döda virket kan till och med vara till nytta för granbarkborrens fiender.

Ett skogsvårdande experiment

TEXT OCH FOTO: GUY DJUPSJÖBACKA

Ibland, dock mycket sällan, råkar man på oröjda plantbestånd där en traditionell plantskogsrojning blir både kostsam och ofullständig och en traditionell maskinavverkning alltför kostsam. Ofta är de plantor som planterades en gång förstörda under björkbeståndet. Men i detta fall som presenteras, fanns granplantorna fortfarande vid liv och behövde solljus.

Arbetet var ett experiment och resultatet blev bra. Tack vare kort körsträcka och bra terräng var det tidsdryga projektet också ekonomiskt genomförbart i och med att röjningskostnaden inbesparades.

Entreprenören Glenn Björk hade ett trädsamlade MOIPU-aggregat, en giljotinklipp, på sin skogstraktor. Räckvidden var åtta meter och stammarna

lastades direkt på lasset. På så sätt gjordes två arbeten samtidigt med samma maskin.

Tekniskt kunde svåråtkomliga träd klippas av från toppen och sedan ovanför plantan för att undvika klippskador. Endast granplantorna lämnades kvar efter huggningen. Från ytan på 1,5 hektar kom cirka 240 ton helstamsvirke, vilket är en ofantlig mängd.

Granbeståndet gick att rädda, men i jämförelse med om granbeståndet i dag varit skött från början har en ganska stor värdetillväxt gått förlorad. Vi räknar då med en förlust på 1500-2000 euro per hektar. Granplanteringen är räddad men det tar minst 15 år innan området börjar ge massaved.

Glenn Björk.

BESTÅNDSFAKTA

Oröjd granplantering 25 år

GRANENS HÖJD:
cirka 3 meter

BJÖRKENS HÖJD:
3-15 meter

BJÖRKENS MEDELVOLYM:
cirka 15 liter/stam

BJÖRKENS ROTDIAMETER:
cirka 9 centimeter

ANTAL BJÖRKAR:
12-15000 st/ hektar

BJÖRKBESTÅNDETS VOLYM:
cirka 180 m³/hektar

för att undvika stamskador kan slyet klippas av ovanför granplantan.

Flisvedstraven 240 ton material.

Beståndet före slyklippningen.

Beståndet efter slyklippningen.

Skogliga minnen

Förr i världen, när jag var ung och studerade, brukade vi sjunga en liten snapsvisa som gick ungefär så här: "Minne, jag har tappat mitt minne, är jag svensk eller finne, kommer inte ihåg".

Att tappa sina minnen, det måste nästan vara det värsta man kan tänka sig. Minnen som är en del av ens historia, ens person och sammanhang. Vad vore vi utan minnen? Ingenting. När det gäller våra minnen så är det till syvende och sist de immateriella minnena som stannar kvar längst, i alla fall är det så för mig. Inte minns jag så väl allt det materiella, de saker jag fått eller skaffat mig genom åren, en bonus till jul eller en ny bil. Pengar kommer och går, lätt fångat, lätt förgånget, som "di pa säg".

De minnen som stannar kvar längst skapas av händelser, känslor, dofter, ljud. Spänningen och förväntan när mitt femåriga jag satt och väntade på jultomten och hörde hur det klampade i hallen. Ljudet av vågornas skalp mot bryggan en varm sommardag, mäsarnas skrin och doften av hav. Det lågmälda skvalandet från radion, ljudet av Hasse Tellemar i "Ring så spelar vi" en lördagsmorgon i barn-
domen. Så fina minnen.

När jag tänker efter så har många av guldkornen i minnenas arkiv faktiskt anknytning till skogen, på något sätt. Det kan vara händelser som i stunden kanske inte tett sig så minnesvärda, men som sedan har blivit de allra finaste guldkornen som ger ett smäleende på läpparna många år senare.

Det var bärplockningsturer med familjen. Inte minns jag så tydligt de surrande bromsarna och riset som rev armar och ben, utan jag minns sötman av de saftiga hallonen i munnen, den medhavda smörgåsen och saften som lön efter mödan.

Jag minns hur vi kastade snöbollar på förbipasserande bilar och sedan gömde oss i skogen (kan inte rekommenderas). Jag minns hur en (med rätta) arg bilist stannade och kom springande, hur jag lyckades trampa ner i ett hål och falla och därmed blev ett lättfångat byte, hur jag fick en utskällning och leddes till mina föräldrar. Skammen, som är ett bitterljuvt minne idag. Lärdomen jag fick. Jag gjorde aldrig om det.

Jag minns löpturer i daggvåta höstskogar och i skir grönska ljumma vårkvällar. Jag minns ljudet av surrande myggor, av forcerad andning, luften med en frisk doft av skog och liv. Känslan när mjölk-syretunga ben trummar på, över stock och sten, ljudet av fåglarnas ackom-

CHARLOTTA FRANTZ

panjerande sång. Eller den där skidturen en kall och bister vinterkväll, med endast månljuset och knarret från skidstavarna som sällskap.

Det finns skogliga minnen från min tid i det militära (jo, jag är en del av vårt nationella försvar). Det finns mindre trevliga minnen av våta fötter, stelfrusna fingrar, lerbad och bromsbett, men det finns också de där fina minnena av att verkligen uppleva skogen och naturen, att ta in den med alla sinnen. När man var ut och sökte ved till kaminen i knarrande vintersnö under en stor fullmåne, långa nattmarscher genom naturens olika skepnader, ålandet genom blåbärsriset. Det finns en särskild tjusning i det, att vara ett med elementen.

Det finns minnen från nöjeslivet, som genom åren inte enbart har bestått av stimmiga krogar utan också av dimmiga skogar. Försöken att planka in på någon dans genom en österbottnisk slyskog, nattliga simturer efter en sen kväll eller en cykeltur hem från dansen genom en augustimörk skog.

Och förstås finns det de ganska fina minnena när något skogsrelaterat Kembra-stöd eller en virkeslikvid har slunkit in på kontot.

Vad jag egentligen vill säga med detta är kanske att det enklaste är det vackraste. Det mest minnesvärda. Det är verkligen sant. För oss skogsägare ligger möjligheten att skapa fina skogliga minnen alltid nära. Gör det, för minnena är det vi har kvar när allt annat försvinner.

Denna granplantering i Pedersöre borgöslades år 2018.

Borgödsling ger effekt

TEXT OCH FOTO:
TOM LUNDQVIST

Denna granplantering i Pedersöre borgöslades år 2018. Området sprutades manuellt av skogsägaren med flytande borgödsel, Maatilan booriliuos. Effekten är så gott som omedelbar under växtsäsongen. Att uppskatta en konkret tillväxtökning är inte möjligt eftersom det är fråga om plantskog.

I stället handlar det om att rädda plantskogen från förstörelse. Vid akut borbrist bildar granen många toppar och i värsta fall stannar

längdtillväxten helt efter några år. Kronan blir ofta bollformad och andra defekter är krokighet och sprötkvistar. Detta kan borgödsling motverka.

Kostnaden om man sprider själv ligger någonstans mellan 100–150 euro/hektar beroende på givan och rekommendationen är 15–20 liter per hektar som späds ut med 30 liter vatten. Medlet ska sprutas jämnt över hela markytan för att förhindra övergödning. Bor är giftigt för plantan i stora koncentrationer. Om arealen är över två hektar går det att få statsbidrag som täcker 30 procent av kostnaden.

Skogskaffe är det bästa kaffet!

Skogsvårdsinstruktörerna Guy och Mats avnjuter en kopp kaffe till skogs. Aldrig är det väl så gott som då!

Att spara den döda veden som redan finns i skogen är förmånlig och effektiv naturhänsyn.

är den största bristvaran i ekonomiskogarna. En fjärdedel av våra skogslevande arter är beroende av död ved för åtminstone en del av sin livscykel. Därtill är den döda veden en väsentlig del av näringens kretslopp i skogen.

Att spara den stående och liggande döda veden som redan finns i skogen är förmånlig och effektiv naturhänsyn, för den döda veden har i sig inget ekonomiskt värde. Vill man öka mängden död ved i sin skog genom att kapa högstubbar är lövträd bra val. Lövträdens ved blir snabbt mjuk, samtidigt som virket har det lägsta rotpriset. Redan en 15 centimeter grov högstubbe duger som hålträd för talltita. Den ekonomiska uppoffringen är 1-3 euro per högstubbe, beroende på trädslag och grovlek.

Vissa platser kräver större insats

I vissa fall kan naturhänsynen innebära en större ekonomisk stasning. Det gäller främst om man har en särskilt viktig livsmiljö i sin skog som bör lämnas opåverkad vid alla skogsarbeten. I dessa fall kan skogsägaren överväga att via frivilligt METSO-skyddsavtal få ersättning för inkomstbortfallet.

Att lämna kvar skyddszoner invid vattendrag och längs stränder är en mycket betydelsefull åtgärd och samtidigt kan den kännas i plånboken. Genom att lämna orörda skyddszoner skapar vi ett slags filter, genom vilka avrinningsvattnet renas på fast substans och näringsämnen innan det rinner vidare. Skyddszonerna har även stor betydelse för landskapsbilden, samt för den biologiska mångfalden i och omkring vattnet. Ofta är trädbeståndet invid vattendrag klen och lövträdsdominerat, men platserna kan också vara mycket virkesrika. Inkomstbortfallet varierar därför stort beroende på beståndet och skyddszonens bredd.

Städa inte i onödan

Blandskogar har många fördelar för så väl skogens hälsa som dess förmåga att anpassa sig till nya förhållanden. Att i samband med röjning och gallring lämna lövträdsinslag medför sällan några direkta kostnader. Att städa i onödan kostar bara pengar. Lövinslag gynnar även skogens vilt, för vilka vi gärna också kan lämna viltbuskage.

Viltbuskagen är små partier med gran och örjod underväxt där skogshönsfåglar och skogshare hittar skydd. När vi lämnar 3-5 viltbuskage per hektar i samband med röjning och gallring kan vi minska på kostnaderna för röjning och förröjning. Viltbuskagen förlorar sin funktion vartefter träden växer, och virket kan tas tillvara. Å andra sidan kan viltbuskagen utgöra framtidens grupper av naturvårdsträd. ■

NATURHÄNSYNENS nyttor och kostnader

God skogsvård omfattar även naturhänsyn. Eftersom en mycket stor del av skogarna i Finland är ekonomiskogar är det av största vikt för den biologiska mångfalden att vi visar hänsyn till naturen vid alla skogsbruksarbeten. En mångsidig skog har mindre risk att bli utsatt för skogsskador och den anpassar sig bättre till klimatförändringen.

 TEXT: NINA MYLLYKANGAS, EXPERT PÅ NATURVÅRD, FINLANDS SKOGSCENTRAL

Då det gäller naturhänsyn har vi i dag en full verktygsback att ta till. Även om lagar, certifieringar och rekommendationer säkerställer en miniminivå för naturhänsynen, så är det i slutändan du som skogsägare som lägger ribban och väljer hur och var verktygen ska användas. Oberoende av hurudan skog du äger eller vilket skogsarbete du utför eller låter utföra, finns det alltid något du kan göra för ökad naturhänsyn. Så tänk över dina mål, bekanta dig med verktygen, våga fråga råd och gör sedan medvetna val. Kom också ihåg att berätta dina önskemål till skogsproffsen du väljer att jobba med.

God planering ger kostnadseffektivitet

Skogsvård innebär en hel del utgifter, till exempel vid anläggande av nytt plantbestånd eller vid plantskogsvård. Det är lönsamma investeringar som ger oss nytta i framtiden i form av välväxande skog och gagnvirke. Kostnader för naturhänsyn kan också ses som investeringar, vars nytta realiseras i framtiden.

Du som skogsägare gör en ekonomisk satsning på naturhänsyn i form av att exempelvis spara naturvårdsträd och död ved i skogen, lämna örjoda

partier som viltbuskage eller orörda skyddszoner mot vatten. Nyttan du får är bland annat ökad biologisk mångfald, bättre vattenkvalitet, ökad kollagring, ökad motståndskraft mot skador samt ökad förmåga att klara klimatförändringar.

Det allra viktigaste för god och kostnadseffektiv naturhänsyn är bra planering, och det faktum att verkställaren känner till planen. Vilka kostnader naturhänsynen medför beror huvudsakligen på vilken mängd försäljningsdugligt virke som kvarlämnas vid arbetet och var det lämnas. Kostnadseffektiviteten på naturhänsynen höjs avsevärt genom att man till naturvårdsträd väljer de träd som är ekonomiskt minst värdefulla men samtidigt ekologiskt sett mest betydelsefulla. Exempel på sådana träd är asp, sälj och rönn. Det är vettigt ur både ekonomisk och ekologisk synvinkel att koncentrera naturhänsynen till platser som är svårtillgängliga eller svårskötta, som väldigt steniga eller våta partier. Efter kloka val tackar både naturen och plånboken.

Naturhänsyn är varken svårt eller dyrt

Död ved av olika trädslag, olika grovlek och i olika stadier av nedbrytning

<p>HUSQVARNA 550XPG Mark II 50,1 cm³ • 3,0 kW (norm. 1029 €)</p> <p>899€</p> 	<p>HUSQVARNA 545 G Mark II 50,1 cm³ • 2,7 kW (norm. 865 €)</p> <p>769€</p> 	<p>HUSQVARNA 435 40,9 cm³ • 1,6 kW (norm. 449 €)</p> <p>359€</p> 	<p>HUSQVARNA 545 FXT AT RÖJSÅG 8,4 kg • 2,2 kW (norm. 1099 €)</p> <p>949€</p>
<p>HUSQVARNA 543 XPG 43,1 cm³ • 2,2 kW (norm. 699 €)</p> <p>629€</p> 	<p>HUSQVARNA 445 45,7 cm³ • 2,1 kW (norm. 559 €)</p> <p>479€</p> 	<p>BAR & CHAIN KIT 2 kedjor+ ett svärd (norm. 89,90 €)</p> <p>69€</p> 	<p>FILE KIT (norm. 26,50 €)</p> <p>19,90€</p>

<p>ERIKSSONS Industrivägen 1, Jakobstad Tfn 06-789 8570 www.erikssons.fi</p>	<p>KONE NYGÅRD MASKIN Kvartsgatan 2, Vasa Tfn 06-357 7850 www.koneygard.fi</p>	<p>MÅSKINSERVICE SÖDERMAN Tegelbruksv. 7 A, Närpes Tfn 06-224 1020 www.soderman.fi</p>	<p>DEM KLIPPER DIN GRÄSMATTA I SOMMAR?</p>
---	---	--	---

TA I BRUK SPARBANKENS E-TJÄNSTER!

MOBILBANKEN
Där du är 24/7.
Aktie- och fondaffärer.
Marknadsuppföljning:

IDENTIFIERING
Sköt dina ärenden snabbt med PIN-kod.
Inloggning, bekräftelse, identifiering.

NÄTBANKEN
Dagliga bankärenden bekvämt.
Öppet dygnet runt.

TIDSBOKNING PÅ WEBBSIDAN
Personligt möte på kontoret.
Tidsbokning direkt i kalendern.

NÄTMÖTE
Alla bankärenden med bild- och ljudförbindelse direkt från din egen dator.

CHATT
Fråga och vi svarar.
Vardagar på webbsidorna kl. 8-22.
På nätbanken kl. 8-19.

Sparbanken
EN FRÅGA OM VILJA.

Närpes Sparbank Ab
Kaskö - Kristinestad - Närpes | Tfn 010 423 9000 | www.sparbanken.fi/narpes

VI UTFÖR VARSAM TRÄDFÄLLNING

I hela Österbotten!

**AVVERKNING · SEKTIONSFÄLLNING ·
RÖJNING · STUBBFRÄSNING ·
BORTTRANSPORT AV RIS & STAMMAR**

Ring & Boka på tel. 06-781 0140
info@kungsservice.fi
Företagargatan 2 68800 Källby

